

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József tőrcsög-ut) 4. Telefon: 151. Sárogyincim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Megjelenik naponta reggel. Kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félre 540. negyedévre 270, havonta 60 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár) Hirdetések tarifa szerint ::

XLV. évfolyam, 75. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szerda, 1930. április hó 2-

Az új adózási rendszer alkalmazása Aradon.

Nem a látszat, hanem reális adatok alapján kell követni az adót. — A kamarákra kell bízni a kategorizálást. — Domán Sándor nyilatkozata.

Az adófronton — mint a bucaresti-i jelentések mondják — egyelőre szélcsend állott be. Az ország kereskedőinek és iparosainak kétségbeesett tiltakozása, a folytonos adóemelések ellen meghozta az első eredményt. A kormány képviselői, mint lapunk más helyen beszámolunk róla, tárgyalásokat folytattak a kereskedőké megbízottaival és elvi megállapodás jött létre, amely szerint a kereskedőket és iparosokat jövedelmük arányában tíz kategóriába osztják és ily módon ejtik meg az adókövetéseket. A pénzügyminisztérium a tárgyalások során kijelentette, hogy az idén tizenöt százalékkal nagyobb jövedelmet akar az adóból, mint 1928-ban volt. A fontos megállapodás kérdésében ma beszélgetést folytattunk Domán Sándor, a Kereskedők Testülete elnökével, aki a következőket jelentette ki:

— A Kereskedelmi és Iparkamara éppen a napokban foglalkozott a kategorizálás kérdésével. Ha olyan formában történik ez kérdés, mint ahogyan a kereskedők képviselői kérték, azaz a kategóriákba való beosztást a kereskedők hivatalos szerve végzi, úgy feltétlenül méltányosabb módon fog történni a megadóztatás, mint eddig. Amennyiben a szakmabeliek, akik jól ismerik egymás gazdasági helyzetét, állapítják meg a kategóriákat, nem lehetnek olyan eltulodások mint ma, amikor az állam hivatalnokai kategorizálnak és amikor főként külső körülmények alapján vetik ki az adót. Ma, ha egy kereskedőt vagy iparost többször látnak a moziban, vagy színházban, ha ismertebb ember az illető, nagyobb üzettel, vagy szebb kirakattal rendelkezik, már magas jövedelmet tételeznek fel és eszerint állapítják meg adóját. Pedig a külszint nem lehet adóalapnak tekinteni. Az új módszer csak akkor ígérkezik eredményesnek, ha a kategóriákba való beosztást a kamarákra bízuk, mert ezzel kiküszöbölnek az esetleges keletlenéseket. Megtörténhetik természetesen, hogy az, aki eddig kevesebb adót fizetett, most magasabb kategóriába kerül, azonban ez egy-két év alatt feltétlenül kiegyenlítődik. Az én véleményem szerint a kategorizálás méltányos és igazságos, bár sokan veszélyesnek is tartják. Ami a 15 százalékos többletet jelenti, annaképp pontos választ nem adhatok, mert ehhez részletesen ismernem kellene az egyes években elért állami bevételek összegét és az ideai kivétési statisztikát. Azt hiszem azonban, hogy a pénzügyminisztérium által kívánt összeg a mai adókövetéssel szemben körülbelül tizenöt százalékos csökkentést jelent, így tehát feltétlenül kedvező a kereskedőkre és iparosokra nézve. Részletes választ csak akkor mondhatnék, ha teljes egészében ismerném a most létrejött megállapodást. Mindenesetre reméljük, hogy az állam közegei belátják, miszerint a hurt tovább feszíteni nem lehet és az első lépés után megtörténik a többi, a kereskedők és iparosok mai, rettenetesen súlyos helyzetének enyhítésére.

Domán Sándor nyilatkozatához nincs mit hozzátenni. Csak örömmel regisztrálhatunk minden olyan tényre, amely arra mutat, hogy a kiméletlen és erőszakos adóbehajtás eddigi tempója meglassul és a pénzügyminisztérium hivataloszóiban felfigyelnek arra a kétségbeesett jankiáltásra, amely az egész országból Bucuresti felé irányul.

Merényletet terveztek Maniu ellen.

Allitóltag egyes politikai szervezetek is tudtak a merénylet tervéről.

Bucurestiből jelentik: A sziguranca vezérigazgatósága azt az információt nyerte, hogy bizonyos egyének merényletet terveznek Maniu ellen. A sziguranca széleskörű nyomozást indított meg az ügyben amelyet a legnagyob

gyobb titoktartás mellett folytat. Kiszivárgott hírek szerint, egyes politikai szervezeteknek is van tudomásuk a merénylet tervéről. A hír hatalmas feltűnést keltett és a lapok élénken kommentálták.

Ma megtörtént az első próba-telefonbeszélgetés Csehszlovákiával.

Románia pozsonyi konzulátusa ma délben felhívta telefonon Pop Victor aradi postafőnököt. — A pozsonyi konzul előterjesztést tesz a kormánynak a Csehszlovákiával való telefonkapcsolat azonnali megindítására. — Pop postafőnök jelentése. — A Béccsel való nappali beszélgetést tudrágának találja a közönség.

Pop Victor postafőnök javasolni fogja a horribilis tarifa leszállítását.

(Arad, április 1.) Gazdasági szempontból egészségesnek látszó áramlat indult meg Romániában. Az ország lassanként bekapcsolódik a nemzetközi telefonhálózatba, aminek jelentőségét hamarosan érezni fogja az ipari és kereskedelmi élet. Románia eddig csak Magyarországgal és Jugoszláviával állt szerződési viszonyban a telefonbeszélgetésekre vonatkozólag,

a mai napon azonban megtörtént az első telefonbeszélgetés Csehszlovákiával és Ausztriával.

Az érdekes és jelentős esemény a következőképpen folyt le:

Ma délelőtt tizenkét óra előtt tíz perccel a budapesti telefonközpont felhívta Pop Victort, az aradi postahivatal főnökét és bejelentette, hogy pontosan tizenkét órakor Csehszlovákiából Pozsony szándékozik vele beszélgetést folytatni.

Épen ültötte a tizenkettőt, amikor ismét csengett a főnöki szobna telefonja. Pop Victor postafőnök a telefonnal várakozott.

— Itt Bratislava központ — szólt egy női hang — a román konzulátus akar önökkel beszélni.

Közvetlenül ezután a pozsonyi konzulátusról egy férfihang szólította fel a postafőnököt, hogy adjon véleményt, tisztán hallható-e a beszélgetés. Az illető először franciául beszélt, majd áttért a román nyelvre. Minden szó tisztán, érthetően hallatszott.

— Csak próbabeszélgetés céljából szólítottam önt fel főnök ur — szólt. — Valószínűleg néhány nap múlva megindul a rendes telefonforgalom Románia és Csehszlovákia között. Én erről a beszélgetésről még a mai napon jelentést teszek kormányomnak és kérem önt is, hogy jelentse beszélgetésünket a bucaresti-i postavezérigazgatóságnak.

Ezután a pozsonyi ur, aki bizonyára a román konzul volt, az időjárás iránt érdeklődött, megkérdezte, hogy milyen érdekesebb újság van, végül megállapította, hogy a beszélgetés kitünően hallgatható.

— Épen itt az ideje — fejezte be beszélgetését — hogy ez a két szövetséges ország rendes telefonösszeköttetést létesítsen egymás között.

Eddig tartott az első telefonbeszélgetés Románia és Csehszlovákia között. Pop Victor az aradi postahivatal főnöke kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy valószínű, ezt a mai beszélgetést már tárgyalások előzték meg és remélhető, hogy a két ország között Magyarország közvetítésével hamarosan megindul a telefonforgalom.

— Én még a mai napon — folytatta Pop

Victor postafőnök — jelentést teszek a beszélgetésről a bucaresti-i postavezérigazgatósághoz és remélhető, hogy rövidesen megindul a telefonbeszélgetés Csehszlovákiával is.

Érdekes, hogy a mai napon indult meg a rendes telefonbeszélgetés Románia és Bécs között is. A próbabeszélgetések már hónapokkal ezelőtt megtörténtek, azonban a két ország között csak most sikerült a szerződést véglegesen megkötni.

Ma délelőtt tíz óra 42 perckor az aradi Textilipar r. t. hívta fel a bécsi irodáját. Alig telt el egy perc, Budapest kapcsolta Bécsset és kezdetét vette a három percig tartó telefonbeszélgetés. Románia, Magyarország és Ausztria között létrejött szerződés értelmében az ilyen nappali beszélgetés rendkívül drága, mert csak mind sürgős, vagy villámbeszélgetést kapcsolhatnak. A villámbeszélgetés ára a rendes tarifa tízszerese és a sürgős beszélgetés, a rendes árának háromszorosa. Reggel nyolc óratól este hét óráig egy három perces sürgős beszélgetés díja hatszáz lej, a rendes nappali beszélgetés díja, amennyiben módosítják a jelenlegi rendszert, 200 lej lesz. Míg este 7 óratól nyolc óráig a három perces kedvezményes árú beszélgetés díja százhusz lej.

A szerződés értelmében az esti, illetve éjszakai sajtóbeszélgetés díja, amennyiben a fél előfizet a beszélgetésre, úgy az éjszakai beszélgetésnek háromötödösze, vagyis három perccenként hetvenkét lej.

A második beszélgetésre délelőtt 11 órakor az aradi Neuman-gyár hívta föl Bécsset. Később azonban lemondta a beszélgetést. De Bécs fél tizenegy órakor felhívta a Neuman-gyárat. Délután négy órakor a Schenker aradi szállító-órg beszélt Béccsel. Utána többen hívták föl az osztrák fővárost, illetve érdeklődtek a beszélgetések tarifája iránt. Amikor megtudták az árat, a beszélgetést lemondották.

Általában mindenki megütközik a rendkívül magas tarifa miatt és érthetetlennek tartják azt a beosztást, hogy a nappali beszélgetés díja majdnem háromszorosa az éjszakai beszélgetésnek. Ez a rendszer nem szolgálja azt a célt, amit a nemzetközi telefonbeszélgetés a gazdasági életben hivatva volna megteremteni, mert az üzleti élet rendszerint nappal bonyolítódik le és a magas tarifa miatt igen sokan lemondanak arról, hogy telefonösszeköttetésbe lépjenek ügyfeleikkel. Pop Victor postafőnök kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy remélhetőleg a magas tarifát le fogják szállítani. Ő a maga részéről olyan irányban tesz előterjesztést, hogy a jelenlegi tarifa miatt többen lemondanak a bécsi beszélgetésről.

Nyugdíjazzák a szabotáló tisztviselőket.

Elhanyagolják és pusztítják a hatalmas állami erdőket. — A pénzügyminiszter beterjesztette a miniszteriumok reorganizálásáról szóló törvény módosítását. — A Kamara mai ülése.

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén napirend előtt Mirescu szociáldemokrata kérdést intézett a munkaügyi miniszterhez, milyen intézkedéseket tett a munkát szabályozó törvényjavaslat egységesítéséről? Raducanu munkaügyi miniszter kijelentette, hogy a törvény codifikálása folyamatban van és rövidesen elkészül vele. Ezután a munkaügyi miniszter beterjeszti az autonóm építkezési pénztár felállításáról szóló törvényjavaslatot. Leon lupista képviselő bizonyos bihari kisajátítási visszaéléseket tesz szóvá, majd Madgearu pénzügyminiszter beterjesztette a miniszteriumok reorganizálásáról szóló törvény módosítását.

A módosítás értelmében, a kormánynek jogában áll annak a tisztviselőnek, aki harminc éve szolgál, vagy betöltötte ötvenhetedik életévét, az azonnali nyugdíjaztatását elrendelni.

Mint ismeretes, a kormány az eredeti törvény alapján, több ezer tisztviselőt nyugdíjazott. Néhányan ezek közül felebbzesséssel támadták meg a kormány döntését és igazságügyi fórumok helyt adtak a felebbzéseknek, mert az eredeti törvény fogalmazása nem volt elég

kategorikus. Hir szerint a módosítás alapján egész sereg olyan tisztviselőt nyugdíjaznak most, akikről bebizonyosodott, hogy szabotálják a kormány munkáját.

Ezután Mirto iparügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a milánói kiállításon való részvételt szolgáló rendkívüli hitel megszavazására. Napirenden a Casa Padurilor átszervezésére vonatkozó törvényjavaslat szerepelt. Brasincu képviselő az első felszólaló, aki rámutatott arra, hogy

az állam hatalmas erőkkel rendelkezik, amelyeknek racionális és tervszerű felhasználását lehetetlenné tette a Casa Padurilor eddigi organizációja.

A Casa Padurilor autonómiájának örve alatt pusztítottak az állam erdejeiben. Szükségnek látja a parcellázási kérdés szabályozását.

László Dezső a Magyar Párt nevében bírálja a törvényjavaslatot, majd a vadászat szabályozásának kérdésével foglalkozik. Michalache földművelésügyi miniszter felbeszakitja László Dezsőt és rámutat arra, hogy a vita tárgyát képező törvényjavaslat kizárólag az állami erdők kiaknázásának kérdéséről szabályozza. Ezzel az ülés véget ért.

Fél kávéházat muzsikált Kávés lett Pesten Halász Lajcsi.

Április else. Össze magának Halász Lajcsi jétől a pesti Bizáncban muzsikál. Egy kolozsvári éjszaka mesébe volt aradi cigányprimás. illő története. — A pesti Bizánc-kávéház tulajdonosa fél kávéházat adta Halász Lajcsinak, csak hogy telmenjen vele a magyar fővárosba.

(Kolozsvár, április 1.) Egészen amerikai ízi eset főszereplője lett a napokban Halász Lajcsi, az Aradon sokat muzsikált híres cigányprimás, aki csak nemrég ment el Aradról — Kolozsvárra, hogy ott a szép dalaival egy fél kávéházat hegedüljön össze. Még pedig Budapesten. Az érdekes eset részletei a következők:

Budapest egyik nagykávéházának tulajdonosa nekiindult a világnak, hogy kávéháza részére primást keressen és ezen a turnéján Kolozsváron a Newyork kávéházban rátalált arra a primásra akit ő Budapestre alkalmasnak ítélt. Leült a kávé az egyik pamlagra, kért egy üveg pezsgőt és csendesesen iddogálni kezdett.

A primás: Halász Lajcsi észrevette a „pali“ külsejű kávést és neki játszott. A „pali“ hagyta magát főzni, küldött öt üveg bort a zenének és adott 50 pengőt a primásnak. Az játszott és énekelt olyan szépen, annyira szívből, hogy a kávé, aki eleinte csak „főzette“ magát, tényleg mindjobban belemelegedett a mulatozásba.

Éjjel egy órakor meglepő eset történt. Az eddig vidáman mulató kávé odaszólt a primásnak:

— No tegye csak le a vonót és beszéljünk azletről.

A cigány azt hitte, hogy valami éjjeli zenéről vagy egyéb keretéről van szó. — Milyen kezdett.

A „pali“ azt mondja a primásnak.

— Én Mezey Géza vagyok a budapesti Bizánc kávéház tulajdonosa. Milyen feltételekkel szerződne hozzám?

— Nincs annyi pénz, amennyiért én itt hagynám Kolozsvárt. Egyedüli magyar cigány vagyok itt, szeretnek, megbecsülnek és megfizetnek. — miért hagynám el a szülővárosomat?

Mezey egyre jobb és szebb feltételeket kínál, de a primás határozatlan maradt, sem előleg, sem fizetés nem érdekelt. Végül is a kávé, aki elhatározta, hogy ezt a cigányt mindenáron Pestre hozza üzletébe.

10.000 pengő előleget, napi 100 pengő fizetést és egy kétszobás teliesen berendezett lakást ajánlott fel neki, de

Halász Lajcsi erre is csak a fejét rázta és kijelentette, hogy ő Kolozsvárt nem hagyja el.

Uj pezsgőt kért a kávé és új nótákat játszott a cigány, kiürült a kávéház, nem volt más vendég, a banda körülvette a kávést, huzzák egyik régi magyar nótát a másik után. Fejét lehajtva, szomorúan hallgatott a kávé, mert látta, hogy nem bírja Pestre hozni ezt a cigányt.

Egyszere a kávésnak egy ötlete támadt. Elküldötte asztalától a cigányokat és a következő ajánlatot tette a primásnak:

— Én önnek adom kávéházam felét, legyen ön az én társam és jöjjön Budapestre. Kávé és primás lesz magából egyszere, or lesz örök életére.

Halász Lajos, az új kávé belesapott az eleje nyújtott marokba és miután elintézték a formáságokat, azonnal vonatra ültek és így április 1-én, kedden este már ő muzsikált a saját kávéházában.

Álomszerűen szép történet ez, de a legszébb az benne, hogy igaz. Halász Lajcsi, a dalos cigány kiszakadt az erdélyi nótás éjszakából. Kávés lett Pesten.

Senkinek sincs pénze adót fizetni.

Erélyes adóbehajtásra utasították a pénzügyigazgatóságokat. — Az inspektorokat és adminisztrátorokat személyileg teszik felelőssé az adóért.

(Arad, április 1.) Szigorú rendelet érkezett ma az aradi pénzügyigazgatóságokhoz a pénzügyminisztériumból, amiben utasítást küldenek, hogy az adók behajtását mennél erélyesebben szorgalmazzák és

a pénzügyi inspektorokat, valamint a pénzügyigazgatókat személyileg és anyagiilag teszik felelőssé a behajtásokért.

A rendeletben a pénzügyminiszter kifogásolta, hogy január és február hónapban nem folyt be elegendő adó és erre való tekintettel utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az állam összes követeléseit a legszigorubbán hajtsák be. Az új rendelet kötelezővé tette, hogy tizenöt naponként vizsgálják meg az adóhivatali főnökök tevékenységét a

Május 18-án kezdődnek a Szent Imre ünnepek Budapesten.

Nagyszabású programot állított össze a rendezőség.

(Budapest, április 1.) A Szent Imre ünnepek május 18-án kezdődnek a Máriabessenyőre való férfi-zarándoklattal, melyet gróf Zichy Nándor szolárának leleplezése előz mtg. A zárandoklat este a Bazilikába tér vissza, ahol először szólal meg a Szent Imre nevét viselő új harang.

Másnap este a Szent Imre színmű bemutatója a Nemzeti Színházban.

Május 25-én nagy női zárandoklat Esztergomba. A hónap második felében az ország valamennyi iskolájában Szent Imre ünnepek. Május 26-án a Magyar Tudományos Akadémia diszülése Szent Imre tiszteletére. Junius elején a magyar irodalmi és tudományos társaságok ünnepeivel, Junius 1-én nagy népzarándoklat Pannonhalmára; egyidejűleg ünnepek Székesfehérváron és a Jézustársasági diákok orsz. szövetségének ünnepe Kalocsán, Junius 8-án és 9-én az Országos Dalosszövetség árpád-házi ünnepe Budapesten, Junius 23—26. Orsz. hitoktatókongresszus, Julius folyamán az egyházmegyék és a vidéki városok ünnepségei zajlanak le. Bucsú Tihanyban a Dalatonvődék bevonásával. Julius 1—3. A katolikus pedagógusok világkongressziója. Julius közepén nemzetközi katolikus szociális hét. Augusztus 1-től képzőművészeti kiállítás a műcsarnokban, a Nemzeti Múzeum kiállítása az árpád-házi emlékekből, az Iparművészeti Múzeum és a Nemzeti Szalon kiállítása. Augusztus 10. Az Esztergom egyházmegyét nébániák zárandoklata Esztergomba. Augusztus 15—20. A kat. ifjuság nemzetközi kongresszusa, Prohászka Ottokár szobrának felavatása, Ifjusági egyesületek tanácskozási, Aug. 17—19. Az Unió cleri pro Missionibus országos gyűlése. 17-én Szent Imre szobrának felavatása. 17—18-án a Crodo-egyesület orsz. kongresszusa. 18-án a kat. nők nemzetközi gyűlése. Aug. 19. Krisztuskirály diadalmenete a Dunán. Diszhalók, kivilágítás, külföldi notabilitások, zenekarok, dalárdák. Aug. 20. EGYMILLIO szentáldozás meg szervezése és felajánlása. Aug. 20. A Szent Jobb-körmenet; délben a magyar törvényhozás Szent Imre emlékünnepe; d. n. kat. gazdaggyűlés, Iparosgyűlés, munkásgyűlés, anyák és leányok ünnepe. Aug. 19—20. A szent korona közszemlén a koronázó templomban. Aug. 20—23. A Mária kongregációk gyűlése. Aug. 21—23. Kat. nemzetközi jogászok, politikusok, szerkesztők, publicisták nemzetközi értekezlete. Aug. 21—23. Nemzetközi kat. országgyűlés. Aug. 22. A párbajellenes liga orsz. gyűlése. Szept. első felében Szent Imre ünnepek minden magyar községben, a fő folyamán férfi zárandoklatok Esztergomba. Okt. 5-én a Rózsafüzér társulatok országos ünnepe Budapesten. Nov. 5-én a fővárosi ifjuság hódolata Szent Imre szobra előtt.

— Május negyediken pótválasztások lesznek. Bucurestiből jelentik: A kormány május negyedikére tüzte ki az elhalálozások és lemondások folytán megüresedett mandátumok betöltésére vonatkozó pótválasztást. Hírek szerint a pótválasztásra nemcsak a liberálisok, de az averescanusok is felkészültek. Különösen a liberálisok tettek nagy előkészületeket és a pótválasztások napjára kitűzött országos liberális pártgyűlést május nyolcadikára halasztották el.

ha úgy látják, hogy az adók inkasszálsa nem elég erélyes, haladéktalanul jelentsek neki, hogy retorziókat léptessenek életbe.

Egy másik körendeletben pedig a pénzügyi inspektorokat utasította, hogy a legszigorubbán ellenőrizzék a pénzügyigazgatókat és mindent kövessenek el, hogy az adóbehajtás megtörténjen. Érdeklődtünk a pénzügyigazgatóságon, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy tényleg sohasem ment olyan nehezen a behajtás, mint épen az idén, ennek azonban magyarázata kézenfekvő: **nincs senkinek pénze, az egész ipart és kereskedelmet megnyomorította az elviselhetetlenné vált gazdasági válság.**

Averescu és Bratianu a vádlottak padjára akarják ültetni

Propaganda a rémhirterjesztésről szóló törvény ellen. — Averescu új offenzívát indít a kormány ellen.

Bucurestiből jelentik: Az Ordinea mai száma közli, hogy Averescu tábornok a rémhirterjesztésről szóló törvény életbeléptetése alkalmával azt az utasítást adta pártbíveinek, hogy ne vessék alá magukat a törvény rendelkezéseinek. A tábornok kijelentette, hogy ezután is éppen úgy fog beszélni, mint eddig tette. A lap ezzel kapcsolatosan felhívja a kormányt, tartsa meg szavát és ültesse Averescu

tábornokot és Bratianu Vintilát a politikai élet ezen két vezérét a vádlottak padjára.

A Facla szerint Averescu tábornok elhatározta, hogy nem utazik Olaszországba, hanem új offenzívára készül a kormány ellen. A lap szerint a tábornok tisztára személyes akciót indít most meg, a részletek azonban még ismeretlenek.

Az új kormányválság.

COSGRAVE, a lemondott új miniszterelnök.

DE VALERA a leendő új kormány legkönyebb elnökjelöltje.

Földalatti kerékpárraktárt rendezett be lopott holmikból az aradi kerékpártolvaj orgazdája.

Ötven-hatvan kerékpárt lopott az utóbbi időben egy lakatossegéd. — A lopott holmikat egy könyvkötő vette meg és a föld alá rejtette el azokat.

(Arad, április 1.) Jelentette az Aradi Közlöny, hogy az aradi államrendőrségnek nagy sikerű fogást sikerült csinálnia: a bűnügyosztály két detektívje Tasca és Zavelcuta az utóbbi idők legvakmerőbb biciklitolvaját fogta el, aki mintegy 50—60 kerékpárt emelt el és adott át orgazdájának. Az ügy részletei a következők:

Március 16-án feljelentést tett az aradi rendőrségen Szántai Aladár nevezetű aradi lakos, aki előadta, hogy Göröke gyártmányú kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. Másnap egyik barátja egy szőke férfinő az uccán észrevette a gép vázát, amelyet más hozzávalókkal szereltek fel. Értesítette Szántait s sikerült ismét találkoznia az ismeretlen biciklitolvajjal. Átadta a legkönyzelebbi rendőrségnek, aki fölkereste a rendőrségre. Itt leközöltették, kiderült, hogy Schauer Józsefnek hívják, lakatos és Str. Ionescu 5. szám alatti lakos. A biciklire vonatkozólag elmondotta, hogy azt Szabály Zsigmond nevű borbélytól vette és tőle forgalmi engedélyt is kapott. Megállapítást nyert, hogy régebben tényleg vásárolt a borbélytól egy gépet, azonban a most szóbanforgó gép nem ez és az valóban Szántay tulajdona volt.

Ekkor már erősebben vállaltára fogták Schauer, aki lassankint bevallotta, hogy az utóbbi időben történt kerékpártolvajlásoknak nagy részét ő követte el. A gépeket, amelyeket ellopt, nyomban egy Sirianu György nevű, Strada Grivitei 113. szám alatt lakó munkanélküli könyvkötő lakására vitte el, aki értük darabonként 500—600 lejt adott. A két detektív felkereste Sirianut. Átkutatták a lakást, de nem találták a jelzett gépeket. Már-már eredménytelenül végződött a házkutatás, amidőn a kerthben feltűnt, hogy a tárgyadomb helyét az utóbbi időben megválasztották.

Asni kezdtek a trágyadomb helyén és egy méterrel a föld alatt szabályszerűen beásva, rengeteg kerékpárraktárat és főleg kereket találtak. Amikor már rajtacsípték Siriant, az

megettört és a házban levő szinbe vezette a detektíveket, ahol a szalma alatt formális barlangszerű mélyedés volt kivájva és ott gummik, meg pedálok voltak felhalmozva.

Sirianu ekkor már részletesen elmondta, hogy üzletszerűen dolgozott egyúttal Schauerrel, aki ellopta a gépeket, ő megvette és továbbadta. Eddig öt gépet értékesített. A megtalált, valamint az eladott gépeket, amelyeket a rendőrség visszahozott az új gazdáiktól, felszállították a rendőrségre s a bűnügyi osztálynak valószínű mechanikai kereskedés jellege van.

A rendőrség egyébként felhívja mindazokat, akik az utóbbi időben a két férfitől gépet vásároltak, jelentkezzenek, mert ellenesetben orgazdaság miatt megindul ellenük az eljárás.

Egyetlen munkáselbocsátás sem történt a Zsilvölgyében.

Az aradi munkásság akciót indított Popescu Péter visszahelyezése érdekében.

(Arad, április 1.) Az Aradi Közlöny jelentette, hogy az aradi munkaügyi felügyelőség vezetésében változás állt be, amennyiben a delegált Tarnoveanu Bazil munkaügyi felügyelőt saját kérelmére visszahelyezték Kolozsvárra. Utódja ügyében egyelőre az volt a helyzet, hogy Anghel Petrescu nevezik ki Aradra, azonban egujabban az a hír érkezett a munkaügyi felügyelőséghez, hogy nem Anghel Petrescu kerül Tarnoveanu helyébe, hanem Buzea Virgil felügyelő, akinek kinevezéséről ma egyedül az Aradi Közlöny adott hírt. Hírek szerint ez a kinevezés sem végleges, mert a munkásság akciót indított Popescu Péter régebbi munkaügyi vezérfelügyelő reintegrációja érdekében.

A munkaügyi felügyelő személyének kérdése különös gondot ad a munkaügyi kormányzatnak, mert a zsilvölgyi helyzet állandóan kényes feladat elé állítja a felügyelőse-

Buzdító és bátorító hangon tanítja meg románul a Dr. Cheresteslu „100 ujságok” című nyelvkönyve. Kapható Kerpel könyvkereskedésben.

Öngyilkos lett Pozsony legcsunyább embere.

Pozsonyból jelentik: A régi Pozsony egy rendkívül érdekes alakja tragikus körülmények között vetett véget ma életének. Guttman Hermann régi pozsonyi hordár ma egy autóbussz elé vetette magát. Az autóbussz a szerencsétlen öreg embert elütötte és kerekéi átgázoltak rajta úgy, hogy pár perc alatt a helyszínen kiszenvedett. Arról volt nevezetes Guttman, hogy a legcsunyább embere volt Pozsonynak. A szerencsétlent szörnyű vízfej torzította el és ennek köszönhette életének minden tragédiáját. Mert egész életén keresztül keserű sorsa volt a borzalmas születési hiba miatt. Különösen az imperium változás óta ment rosszul a sorsa, mert Pozsony új urai szégyelték az új hordárt és nem szívesen nézték a fejlődő város uccáin. Ha valami nevezetesebb alak érkezett a városba, a rendőrség elfogta, nehogy az uccán mutatkozzon ilyenkor. Amikor néhány év előtt Foch marsall tett néhány napos látogatást Pozsonyban, akkor is a rendőrség fogházában kellett ülni a ielkegyelmű és utóbbi időben már eszelőssé vált szegény hordárnak. Már ekkor is sokat panaszkodott s mindenkinél megmondotta, hogy végezni szeretne sokat zaklatott életével. Az utóbbi napokban háromszor is öngyilkosságot kísérelt meg, azonban sikerült minden esetben megakadályozni tettének végrehajtásában. Sorsának tragikumára az is, hogy éppen tegnap, április elsején járt sikerrel öngyilkossági kísérlete.

Holnap dől el az új német kormány sorsa.

Berlinből jelentik: A Brüning-kormány ma délelőtt tartott minisztertanács előtt befejezte a kormánynyilatkozat megszövegezését s azt ma délután 4 órakor olvasták fel a parlamentben. A vita egy napig fog eltartani és holnap este lesz a döntő szavazás. A kormány esélyeit általában optimistán ítélik meg, mert valószínű, hogy a német nemzeti párt gazdacsoportja a kormányra szavaz. Ha a szavazás nem hoz többséget, Hindenburg szerdán este felhatalmazást ad Brüningnek a parlament feloszlatására.

Berlinből jelentik: A kormány helyzetét a mai ülésben igen optimisztikusan ítélik meg. Abban biznak, hogy a nemzeti párt nem vállal felelősséget a kormány bukásáért s mert csak elenyésző kisebbsége van a kormánynak a parlamentben, tartózkodni fog a szavazástól. A szociáldemokraták ma esti értekezletükön elhatározták, hogy ellene szavaznak a kormánynak, a nemzetiiek viszont még nem döntöttek magatartásuk felett és így az ő kezükben letéve a helyzet kulcsa.

vezetőjét. Legutóbb is a kilátásbá helyezett nagyarányú munkáselbocsátások miatt élestedt ki Zsilvölgyében a helyzet. Az elbocsátásokat azonban mégis sikerült megakadályozni. A munkaügyi minisztérium ugyanis interveniált a közlekedésügyi miniszternél a szénrendelés felemelésére vonatkozólag. Az intervenció sikerrel járt és ennek alapján egyetlen elbocsátás se lesz most a Zsilvölgyében.

Bucurestiből érkezett jelentések szerint a resicai művek elhatározták, hogy az elbocsátott munkások egy részét visszaveszik, de mindgyikkal egyéni szerződést kötnek, amelyekben a munkásoknak le kell mondaniuk a kollektív szerződésben foglalt előnyökről. Most egy küldöttség keresi majd fel a munkaügyi minisztert, hogy felvilágosítsák a resicai helyzetről. A munkaügyi miniszter értesülése szerint egyébként a napokban a zalatnai bányák nál is nagy elbocsátások voltak.

Példás büntetést kér az ügyész a temesvári kommunista vádlottakra.

„Akik kenyeret vörös posztó égisze alatt kérnek, azok a vádlottak padjára valók” Érdekes vita az elnök és a védő között. — A kommunista per izgalmas tárgyalása Temesváron.

Temesvárról jelentik: A január 2-iki munkanélküli tüntetés vezetői bünperének mai, harmadik tárgyalási napján először Radulescu ügyészt hallgatta ki a bíróság, aki mint tanu tette meg a vallomását.

Farchescu dr. elnök: Van-e közvetlen tudomása arról, hogy a vádlottak lázító beszédet tartottak?

Radulescu: Csak a rendőrkommisziáriusok jelentéséből értesültem. December 30-án úgy értesültem, hogy a munkanélküliek küldöttsége felmegy a városházára s mivel értesülésem szerint a munkanélküliek azt tervezték, hogy több élelmiszerkereskedést kifosztanak, fölmentem a városházára, hogy megtudjam, kiket kell felelősségre vonni az esetleges rombolásokért. Amikor felszólítottam őket, hogy igazolják magukat, Schön hátat fordított nekem és a többieket iparkodott befolyásolni, hogy ne igazolják magukat. Schön vagy más valaki azt mondta, hogy a munkanélküliek onnan vesznek majd élelmet, ahol van. Január 2-án a Tiszti Kaszinó előtt álltam, mikor a tömeg áttörte a rendőrkordont és láttam, hogy a munkások verték a rendőröket, akik visszaütöttek. Parancsot akartam adni a tüntetőknak, hogy vizsgálatot löveljenek a tömegre és így bírják szétoszlatásra, de erre már nem került sor, mert a rendőröknek sikerült megállítani a tömeget. Este 6 óra után erős karhatalommal megjelentem a munkásotthonban és több munkást letartóztattam. Ekkor nagymennyiségű léceket, deszkadarabokat és köveket találtam az otthonban.

Nagy dr. védő: Láta, vagy hallotta, hogy a rendőrségen verték a letartóztatott munkásokat?

Radulescu: Nem láttam, nem is hallottam.

Bürger dr.: Az uccán a rendőrök kezdték verni a munkásokat?

Radulescu: Nem, a munkások verték a rendőröket, akik csak jogos önvédelemből ütöttek vissza.

Bürger dr.: Mindig a rendőrök részén van a jogos önvédelem. Láta Schönt a tüntetésnél?

Tanu: Nem láttam.

Schön: Igaz, hogy augusztus 1-én egy ügyből kifolyólag le voltam tartóztatva, de szabadlábra helyezték és ekkor azt mondta, hogy most kicsuszott a kezemből, de kerül még a kezem közé.

Tanu: Nem emlékszem.

Schön: Az ügyész ur adott parancsot, hogy megverjenek?

A bíróság Radulescu ügyészt megeskette tanuvallomására és elrendelte néhány távollmaradt tanunak a vizsgálat során tett vallomása felolvasását.

Bürger dr.: Tiltakozom Sassu György detektív vallomásának felolvasása ellen, mert nem felel meg a valóságnak a rendőrség jelentése, hogy Sassu ismeretlen helyen tartózkodik. Jelenleg is a rendőrség szolgálatában áll. A rendőrség ilyen módon akarja lehetetlenné tenni, hogy a tanuk esetleg megváltoztassák vallomásukat.

Farchescu dr. elnök: Ne tessék olyasmit állítani, amit nem képes bizonyítani.

Az elnök elrendelte Sassu elővezetését és addig felolvastatta Damian napszamos, tanu vallomásáról fölvevett jegyzőkönyvet, aki szerint a rendőrség, anélkül, hogy szétoszlásra szólította fel a tömeget, azonnal utlegelni kezdte a munkásokat. A Munkás-Otthonban letartóztatott munkásokat a rendőrkveszurán a rendőrök juttatták.

Stefanescu vizsgálóbíró végül felolvasta Schön és három rendőr sebesüléseiről fölvevett orvosi bizonyítványt.

Majd az elővezetett Sasu detektív elmondotta, hogy szintén bent volt az otthonban, ahol megfenyegették. Ezután az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek látta és Nicolau ügyész mondotta el terjedelmes vádbeszédét.

— Társadalmi baj a munkanélküliség, amely nem büntetendő cselekmény, azonban azok a munkanélküliek, akik kenyeret a vörös posztó égisze alatt kérnek, azok idevalók a vádlottak padjára, vagy tal a Dayeszeren,

Szovjetországba. A kommunista vezetők kihasználják a tömeg éhségét, pedig tudják, hogy odaát sem rózsás a helyzet.

— Akinek a mai társadalmi rend nem tetszik, az menjen Szovjetországba. Itt minálunk nem lehet bottal hatalomra jutni olyan kis csoportnak, amellyel szemben tizen-nyolc milliós ország áll. És különösen a parasztok, akik egy barázdát nem adnak át földjeikből.

Beigazoltnak látja az izgatás tényét, a vádlottak szerinte súlyos bünt köveitek el, mert az éhes tömegeket politikai eszközül használták fel. Példás büntetést kér. Utána dr. Nagy Hugó védőügyvéd emelkedett szolásra. Így kezdte beszédét:

— Mint a munkásság képviselője...

Az elnök félbeszakítja: Ön nem a munkásságot, hanem a vádlottakat képviseli.

Dr. Nagy Hugó: A munkások mindig vádlottak. Az elnök ur mindig közbeszakít, az ügyészt azonban engedte beszélni.

Elnök: Hát ha nem tudja, kit véd.

Dr. Nagy: Tudom, hogy kit védek, tudom, hogy mit. Nem tetteket, hanem eszméket.

Megállapítja beszédében, hogy az alkotmány más a papíron s más a gyakorlatban. Ha egy munkás olyan beszédet mondott volna el, mint legutóbb Averescu, már régen ülne. Nem lát fennforogni a vádlottak ellen semmiféle terhelő bizonyítékot és fölmentést kér.

Bürger dr. védő szintén fölmentő ítéletet kér és leszögezi, hogy a nyugati államokban a vörös posztóval már csak a biká-

ADY ENDRE ÖSSZES VERSEI

1 kötetben több mint 1000 vers
544 oldalon 576 lei

Sándor Ferenc
könyvüzletében kapható.

kat lehet ingerelni. Az ügyész és a védelem replikája és kontra replikája után az elnök a vádlottakat megkérdezi, hogy nincs-e valami emondanivalójuk?

Schön: A városvezetőség tétlenségének lehet köszönni, hogy a munkanélküliség ilyen arányokat öltött. Kérem adjanak nekem utlevelet, hogy kimehessek Oroszországba és ha ott valóban nem olyanok a viszonyok, amilyenek nek mi hisszük, akkor visszatérek és én leszek a jelenlegi társadalmi rend leglelkesebb híve.

Singer vádlott hasonló hangnemben szólal fel, majd Gruia vádlott tudományos alapon bírálja a munkanélküliséget és közben megállapítja azt, hogy a munkanélküliségnek nem a túlprodukción az oka, hanem az, hogy a takarékoságot mindig alulról fölfelé kezdik.

Elnök: Nem maga menti meg az ötlettel a világot...

Gruia: Amikor a Kel'og paktum aláírása után Cita Davila washingtoni román követ hazajött az országba, elmondotta, hogy Stalin kétszobás lakásban egyszerűen lakik Oroszországban. Ott fölülről kezdik a takarékoságot.

Elnök: Nem engedem meg, hogy tovább is ilyesmiről beszéljen. Ez nem tartozik a dolgokhoz.

Ezán még Gruia kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Majd az elnök befejezte a tárgyalást és az ítélethozatalt szombatra tűzte ki.

A temesvári tábla visszahelyezte tisztjébe dr. Rohan Demetert, a Palcu-féle csődtömeg gondnokát.

A felsőfoku bíróság megsemmisítette az aradi törvényszék ítéletét és az elmozdított csődtömeggondnokot reintegrálta.

(Arad, április 1.) Részletesen beszámolt annak idején az Aradi Közlöny arról, hogy dr. Rohan Demeter siriai ügyvédet, a Palcu Lázár-féle sokmillióes csődtömeg gondnokát, az aradi törvényszék kereskedelmi tanácsa elmozdította tisztjéből és helyette dr. Hoffmann Lajos ügyvédet nevezték ki. Palcu Lázár és hitelezői ugyanis különböző visszaélésekkel és hűtlen kezelés miatt büntető feljelentést tettek az ügyészségen és a vizsgálóbíró előtt az eljárás most is folyamatban van. Ezzel egyidejűleg pedig kérték a csődtömeggondnok elmozdítását a törvény-

széktől.

Dr. Gherman Dante és dr. Avramescu Vazul ügyvédek, Rohan dr. képviselőjében azt az álláspontot foglalták el, hogy az elszámolást még nem vizsgálta felül a csődválasztmány és a csődbíróság és így nem lehet a bíróságnak ennek elébe vágni. A bíróság azonban nem fogadta el a védők álláspontját és azonnali hatállyal elmozdította Rohant. Felebezés folytán most került a temesvári tábla elé ez az ügy. A tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és azonnali hatállyal visszahelyezte dr. Rohan Demetert.

Erdekes részletek a szegedi szinigazgatóválasztásról.

Egy szegedi lap intimitásai a szinigazgatók versenyfutásáról.

(Szeged, április 1.) A szegedi szinigazgatóválasztás körüli hullámok még mindig nem csillapodtak le. Az egyik szegedi újság, a Délmagyarország most érdekes részleteket közöl a Városi Színház igazgatóválasztásának izgalmairól és fordulatairól. Megírja a szegedi újság, hogy alig volt direktorjelölt, akit ne támogatott volna valaki. Faragó Ödönt Teleki Pál, Tolnay Andort Haller István, Szendrey Mihályt az egységes párt, dr. Bárdos Arturt, aki visszalépett, Herczeg Ferenc ajánlotta, csak éppen Tannay Ernő, a színház jelenlegi igazgatója nem vett igénybe protektort. Kürthy Györgyöt, akit 16 szavazattal igazgatónak választottak — írja a Délmagyarország — egy aktív kegyelmes ur protezsálta. Mi úgy tudjuk, hogy ez az aktív kegyelmes ur nem Szeged város képviselője, vagyis nem gróf Klebelsberg kultuszminister volt.

Erdekes részletek a szegedi direktorválasztásról.

Protektorok harca volt az igazgatói állás kérdése.

tásnak, hogy a jelöltek egy része az utolsó pillanatok bizonytalanságában paktummal akarta az igazgatói állást a maga részére biztosítani. Beszélnek egy pályázóról, aki egyszerre három jelölttel kötött paktumot: Kürthy Györgyvel, Szendreyvel és Tolnayval. Paktumot kötött Tolnay, a bonvivant is, aki visszavonta pályázatát és a szegedi lap értesülése szerint valószínűleg Kürthy György — igazgatóhelyet tesse lesz. A választásnak természetesen mulatságos epizódjai is voltak. Így például Fodor Oszkár, a pécsi direktor, aki a biztos, ígért tizenhét szavazatot helyett csak kettőt kapott, nyomban tizenhét táviratot küldött tizenhét szegedi ajánlójának:

„Szives támogatását, kisövilési szavazatát hálásan köszönni Fodor Oszkár.”

Feladta a tizenhét táviratot és hazautazott Pécsre.

Hallo... Neue Freie Presse! — Itt az Aradi Közlöny!

Első sajtóbeszélgetés Arad és Bécs között.

Ma nyitott meg a telefonösszeköttetés Arad és Bécs között. — Az Aradi Közlöny szerkesztősége a délutáni órákban hívta fel Bécs, a Neue Freie Presse szerkesztőségét.

Délután hat órakor kértük az aradi központtól Wient:

— Halló, kapcsolja nagysád az Aradi Közlönynek Bécs. U. 170—33-at.

Türelmetlenül lestük az erős interurbán csengetést.

Husz perc múlva éles berregéssel szólalt meg a szerkesztőségi telefon:

— Halló, Aradi Közlöny? — kérdi az aradi központ, itt van Bécs, tessék a telefontól maradni.

— Halló... halló... — hangzik a telefonban, azonban Bécs még nem jelentkezik. Várjuk az osztrák telefonközpont kapcsolását.

Két-három perc telik el várakozással. Egyszerre egy női hang szólal meg, tisztán és jól érthetően:

— Halló... hier Wien. Neue Freie Presse, Telefon-Zentrale.

— Halló... hier Arad. Redaktion der Tageszeitung, A r a d i K ö z l ö n y. — hangzik a válaszuk és német nyelven folytatódik tovább a beszélgetésünk.

— Kapcsolja kisasszony a szerkesztőséget, — kérjük a Presse központos hölgyét.

Néhány másodperc múlva egy mély férfihang hallatszik:

— Halló... Redaktionssekretariat. Neue Freie Presse.

— Halló... hier Arad. Redaktion des Tageblattes Aradi Közlöny. — ismételtük és közöljük a bécsi lap szerkesztőségével, hogy Ausztria és Románia között ma nyitott meg a telefonforgalom és az első sajtóbeszélgetést Arad—Wien között az Aradi Közlöny és a Neue Freie Presse szerkesztőségei folytatták egymással.

— Unser erster telefonischer Gruss gilt Ihrer Redaktion... — hangzik a szerkesztőségünk üdvözléte.

— Wir erwidern Ihre Grusse auf's herzlichste... — a válasz és meleg hangon küldi üdvözléteit lapunk szerkesztőségének és az aradi közönségnek a bécsi lap.

— Érdekes anyagot adjon telefonon kolléga ez alkalomból, — mondjuk a kagykóba.

— Három perc... hangzik a központ jelzése.

Mi azonban tovább folytattuk:

— Sajnos, korán van még és az érdekes események csak este futnak be... válaszol az osztrák kartárs.

Azután hozzáfűzi, hogy e percben érkezik a hír, hogy Bayreuthban ma meghalt Cosima Wagner asszony, Wagner Richard felesége, aki husz éve súlyos epilepsziában szenved, ez okozta a halálát... s ezzel be is fejezte tudósítását.

Azután bucsúzzunk, felajánljuk egymásnak kölcsönösen a szolgálatainkat:

— Auf's baldige Wiederhören... hangzik mindkét oldalról.

— Beendet... közli a bécsi központ.

A zúgás elhallk, majd teljesen megszűnik, Bécsot elkapcsolták.

Megállapítjuk, hogy a Béccsel történt beszélgetés tisztában és zavartalanabban folyt le, mintha Kolozsvárral kapcsoltak volna össze. Bukarestből nem is beszélve. Minden szót kitűnően hallottunk.

Tizenkét esztendővel a világháború után, újból egy hatalmas lépéssel közeledünk a nyugat felé.

A romániai Autóklub turája Jugoszláviában.

Miklós régensherceg is résztvesz a versenyeken.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv és a román autóklub között még a múlt év folyamán tárgyalások indultak meg arról, hogy a két autóklub tagjai kölcsönös kirándulást rendeznek Jugoszláviába, illetve Romániába. Már a múlt évben meg kellett volna valósulnia a jugoszláv autósok romániai kirándulásának, a tura azonban elmaradt, mert ugyanabban az időben Bucurestiben nemzetközi kiállítás volt és a román autóklub ezzel kapcsolatban különböző kirándulások megrendezésével volt elfoglalva. Ebben az évben újból felvették a tárgyalásokat és létre is jött egy megállapodás, mely szerint az első kirándulást a román autóklub rendezi meg Jugoszláviába. A kirándulás programjának részletes megbeszélése céljából a napokban Belgrádba érkeztek a román autóklub megbízottjai, *Persa* mérnök, *Chiracescu* egyetemi tanár, a központi autóklub részéről és *Vlad* mérnök, a temesvári technikai főiskola tanára, a temesvári autóklub megbízottja.

A megállapodás létre is jött, abban a formában, hogy május végén és június elején megrendezik a román automobilisták nagy kirándulását Jugoszláviában. Maga a kirándulás két részből fog állni, egy romániai és egy jugoszláviai részből. A romániai résznek verseny jellege lesz, ugyanis az autók különböző starthelyekről különböző időben indulnak el, hogy azután a verseny végcéljánál, Belgrádban találkozzanak. Minden autónak 100 km. utat kell befutnia 32—35 kilométeres átlagsebességgel. A starthelyek Temesvár, Kolozsvár, Csernovic, Iasi és Kisenev lesznek. Az autók Orsovánál bevárják egymást és innen együttesen folytatják az utat Belgrádba Kowinon és Szmederevon keresztül.

Belgrádban a verseny véget ér és innen az utnak turistakirándulás jellege lesz. A kirándulás programját úgy állították össze, hogy a román résztvevők megismerkedjenek Jugoszlávia természeti és történelmi érdekességeivel.

Román automobilista körökben máris rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik a kirándulás iránt. Valószínű, hogy a kiránduláson részt vesz Miklós királyi herceg, a régensnácstagja is, aki a verseny kezdetén épen Temesváron fog tartózkodni. Már eddig is több mint 50 résztvevő jelentkezett, köztük igen előkelő személyiségek, mint például *Mitileanu* volt külügyminiszter a feleségével, *Camarasescu* volt belügyminiszter, a román autóklub elnöke, *Muntele* tartományi főnök, *Brasaru* tábornok, a határhadtest parancsnoka.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, szerdán, pontosan háromnegyed 5, 7 és egy negyed 10 órakor van az ünnepi bemutatója az **ORGONAVIRÁGZÁS** című szenzációsan érdekes filmnek. Főszerepekben: *Colleen Moore* és *Gray Cooper*. Ezt megelőzi *Figaró* áriája, a „SEVILLAI BORBÉLY” c. víg-operából, éneklő: *Giuseppe de Luca*, a new-yorki Metropolitan baritonistája. Pontos megjelenést kérünk, mert az előadások megkezdésekor az összes bejárati ajtók be lesznek zárva.

SELECT MOZGÓ. 5, 7 és 9 órakor. A **KALANDOR**, legújabb UFA világszenzáció. Főszerepekben a filmjátszás nagyjai: *Mosjoukine*, *Brigitte Helm* és *Heinrich George*.

ELITE MOZGÓ. SZÓKIMONDÓ KISSZONY. Főszerepekben: *Bebe Daniels* és *James Hall*.

GRADISTE MOZGÓ. Utoljára. **AZ ÁLARCOS VÉNUSZ.** Főszerepekben: *Arlatte Marchal*, *Dita Parlo*, *Wladimir Gaidarow* és *Heinrich George*.

Széleskörű akció indult az aradi munkanélküliek felsegélyezésére.

A kenyéradagokat továbbra is kiosztják. — A dolgozó munkások 30, 40 és 50 lejjel járulnak a munkanélküliek segélyező alaphoz.

Népkonyhát létesít a város, ahol a dolgozók is 10—12 lejért ebédet kaphatnak. — A város felhívása Arad társadalmához.

(Arad, április 1.) Ma újabb deputáció kereste fel a város vezetését, hogy segítyt kérjen a munkanélküliek számára. A küldöttséget *Velcsov Géza dr.* fogadta, aki megígérte, hogy a város minden lehető megtesz segélyezésük érdekében. A népkonyha holnaptól kezdve egyelőre szünetel, miután a városnak már nem áll megfelelő alap rendelkezésére, azonban a kenyéradagokat továbbra is kiosztják az arraszorultak között. A mai nappal azután megkezdődött a város akciója, amely a társadalom hozzájárulását kéri a nyomorgó munkanélküliek segélyezésére. Ma este már forgalomba hozták a városi moziknál az egy, két és három lejes jegyeket, amelyeket a közönség a mozijegy megváltásakor önként válthat. A város vezetősége egyébként ma felhívással fordul Aradváros társadalmához.

A felhívásban, amelyet *dr. Kovacsevics Jenő*, a népkonyha vezetője állított össze, a város az egész társadalmat adakozásra kéri fel. Ismerteti a népkonyha szükségességét és azt a körülményt, hogy a város már harmadik éve állítja fel a munkanélküliek számára a népkonyhát. A további fenntartáshoz alap kell és ennek megteremtéséhez a város egész társadalmának, beleértve a dolgozó munkásságot is, hozzá kell járulnia. Mindjárt javaslatot is terjeszt elő a felhívás, amely szerint a dolgozó munkásokat három kategóriába osszák be fizetések után és a három kategóriába tartozók 30, 40, illetve 50 lejt fizessenek be a városhoz ére az alapra. De adakoznia kell a polgárságnak is és ha valaki napi egy lejt, tehát havonta 30 lejt áldoz a munkanélküliek javára, úgy

a mostani nehéz viszonyok dacára sem hoz elviselhetetlen áldozatot. Természetes, míg a gyári munkásságnál a hozzájárulások inkaszálása könnyen megy, a polgárságnál annál nehezebb, azonban a város erre nézve is megfelelő megoldást fog találni. Az összegyűlt alapot a város kezelni, megfelelő ellenőrzés mellett. Hogy visszaélések ne történhessenek — mondja a felhívás — a városházán külön hivatal létesülne, amely a munkaügyi hivattal karöltve gondoskodna az állásukat elvesztett munkásokról. Természetesen kötelessége minden munkanélkülinek, hogy a kínálkozó munkalehetőséget el fogadja. Az ellenőrzésnél a munkások megbízottjai is szerepet vállalnak. A város állandó népkonyhát létesíthet, ahol nemcsak a munkanélkülieket látják el, hanem a dolgozó munkások önkéntes adományait is. A népkonyhát a gyárak közelében állítanák fel és az olcsó étkezéssel visszatérül a munkások által befizetett hozzájárulás. A felhívás végül közli, hogy az akcióba bekapcsolják az összes vállalatokat, bankokat és más intézményeket is.

A megindított akció mindenestre figyelemreméltó és ha kellő energiával keresztül tudják vinni a terveket, úgy megkezdődött a munkanélküliek ellátásának kérdése. Mindenesetre az lenne a fontos, hogy minél sürgősebben kezdje meg a város a munkát, hogy az arraszorultak minhamarabb hozzájussanak az ingyenes étkezéshez és — ha már mást nem tudnak kapni — legalább a mindennapi élelmen részesüljenek a munkanélküliek és családok.

HIREK.

Két és félmillió ékszerablás Csernovitzban.

Kiosztották a legelőkelőbb ékszerüzletet.

Csernovitzból jelentik: Az elmúlt éjszaka vakmerő betörés történt Csernovitzban. A város legnagyobb ékszerkereskedésébe, amely Mednyánszki és Ulmann-cég tulajdonosok birtokában van, az éjszaka folyamán, a pincén keresztül betörők hatoltak be és ugyszóván a kereskedés minden értékesebb ékszerdarabját, valamint a Wertheim szekrény tartalmát ellopták. A kár eléri a két és fél millió lejt, amelynek csak jelentéktelen része térül meg biztosítás útján.

— Averscu Olaszországba utazott. Bucurestiből jelentik: Averscu tábornok hosszabb kurára az olaszországi Aquiba utazott.

— Újabb antiszemita tüntetések Iasiban. Iasiból jelentik: Iasiban újabb antiszemita excessusok voltak. Antiszemita diákok két zsidó egyetemi hallgató társukat az egyetemen inzultálák, egyet pedig a színházban vertek meg.

— MEGKEZDŐDÖTT A KINAI POLGÁRHÁBORU. A kínai polgárháború megkezdődött és megtörtént az első összecsapás a Sanzi-i csapatok és a kormány csapatai között. A kínai nacionalista reguláris katonák benyomultak Szaling tartományba és súlyosan megverték a kormány csapatait.

— Meghívó. A Magyar Párt aradvárosi tagozatának elnöksége felkéri az aradi polgárság II-ik kerületi magyarságát, hogy folyó évi április hó 2-án, szerdán este 8 órakor a szerb templom közelében Hegedüs-féle vendéglőben tartandó gyűlésen teljes számban szíveskedjék megjelenni, ahol a közelmúltban lezajlott városi tanács választáson beválasztott jelöltek fognak hozzájuk szólani. Tisztelettel az elnökség.

Kárpáti Benzoe-crém reggel
Kárpáti Benzoe-crém este
a hölgyek nélkülözhetetlen arcápoló szere.

— Meghalt Wagner Richard özvegye — Liszt Ferenc leánya. Bayreuthból jelentik: Ma reggel hosszas szenvedés után kilencvenhárom éves korában meghalt Wagner Cosima, a közel öt évtizeddel ezelőtt elhunyt Wagner Richard, a világhírű német zeneszerző és esztétikus özvegye. Az elhunyt matróna Liszt Ferenc magyar származású világhírű zeneszerző leánya volt. Wagnernek Liszt Cosima második felesége volt, de Liszt Ferenc leánya is másodszor ment férjhez. Első férjétől, Bülow Jánostól elvált és 1869-ben ment nőül Wagner Richardhoz. 1883-ig éltek a legboldogabb házasságban és ezen idő alatt alkotta meg Wagner a legkiválóbb műveit. Férjének halála után Bayreuthba költözött, ahol az utolsó tíz esztendőben állandóan betegeskedett. Wagner Richard özvegyét ma reggel megváltotta szenvedéséről a halál.

Évtizedekig gyöngöcsontu gyermeknek csukamájolaját adták. Manapság a szülők gyermeküknek kellemes ízű, poralaku JEMALTOT adnak. Egy doboz

Porra égett Felsőolaszország villamosmű-telepe.

Megszűnt minden villamosközlekedés. — A kár több százmillió lira.

Milánóból jelentik: Az elmúlt éjszaka borzalmas tüzvész dühöngött a város közelében. Eddig ismeretlen okokból kigyulladt Felsőolaszország villamos központja, amely villamosárammal látta el Felsőolaszország összes vasutait. A tűz oltására kivonult Milánó egész tűzoltósága és segítséget kértek az összes közelebb fekvő városokból. Hír szerint azonban

a tűzoltók munkája teljesen eredménytelen maradt,

mert az őrást erőműtelep teljesen porráégett.

A kár több százmillió lira. A katasztrófa következtében minden villamosközlekedést beszüntettek Felsőolaszországban. A nagyarányú tűzvészről közelebbi részletek még hiányoznak.

Lázár Ágoston dr. programot ad

A megyei tisztviselői kar ma üdvözölte az állandó választmány új elnökét. — Revideálni fogják a tisztviselői fizetéseket.

(Arad, április 1.) Általános meglepetést keltett városzerte a megyei tanács tegnapi ülésének határozata, amellyel Lázár Ágoston dr. alispánt választotta meg öt esztendőre Arad megye közigazgatásának élére. A határozat a megyeháza is örömet keltett és ma délelőtt a megyei tisztviselők testületileg jelentek meg Nichin János dr. megyei főjegyző vezetésével az új választmányi elnök előtt, hogy szerencsekívánataikat kifejezzék. A küldöttség tagjai arra kérték az elnököt, hogy kezelje továbbra is jóakarattal a tisztviselők ügyét. Lázár dr. megköszönte az üdvözlést és azon reményének adott kifejezést, hogy továbbra is egyetértően fognak munkálkodni a megyei érdekek javára. Megígérte, hogy a tisztviselőknek minden bajukban vagy kívánságukban — mint eddig is tette — eljár azok orvoslása érdekében.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Lázár Ágoston dr. elnökkel, aki programjáról a következőket jelentette ki:

— Részletes programot egyelőre nem adhatok, mert a költségvetéstől függ, mit lehet keresztülvinni a megye lakossága érdekében. Egyelőre tehát a belső átszervezést hajtjuk végre. Most dolgozom a megyei tanácsülések ügyrendjéről szóló szabályrendeleten, amelyet nyomon követek a megyei hivatalok átszervezéséről szóló

szabályrendelet. Ez utóbbi az új közigazgatási törvény intézkedései alapján történik meg. Az összes felesleges hivatalokat megszüntetjük és az üresedésben levő állások nagyrésztét nem töltjük be, mert redukálni akarjuk a személyi kiadásokat. Ez természetesen nem érinti a végleges tisztviselőket, akiknek szerzett jogaik vannak. Azt hiszem, hogy a jól fizetett és kisebb számu tisztviselői karral sokkal több eredményt érhetünk el, mint a rosszul fizetett sok tisztviselővel.

Ezt a revízió alá vesszük a tisztviselői fizetéseket és az itt tapasztalt sérelmeimet orvosolni fogjuk.

— A program további része már a költségvetéstől függ — folytatta a választmányi elnök — amely mindenesetre el fog térni a múlt évitől, miután az új közigazgatási törvény sok változtatást eredményez. A költségvetést a megyei tanács valószínűleg már a legközelebbi ülésén veheti tárgyalás alá.

Az alispáni hivatalban már gyűltek a felek, a beszélgetést félbe kellett szakítani. Lázár Ágoston dr. sorban vette elő az ügyeket és szinte percek alatt intézte el őket. Lázár dr. címe és hivatala tegnap óta megváltozott, de munkájában továbbra is a régi, energikus, koncilians — alispán maradt.

— Két hónapi börtön egy hirdetés miatt. Pálgából jelentik: A lapok írják, hogy a megszünt Kassai Naplóban hosszabb idő előtt házassági hirdetés jelent meg, melyben valaki egy felvidéki leányt keres házasság céljából. A „felvidéki” megjelölés miatt, amelyet szigorúan tilt a rendtörvény, Szikora Emil, a lap kiadóhivatali igazgatója, Neuman Ilona, a lap kiadóhivatali tisztviselője és Gál Gusztáv, a hirdetés feladója ellen megindult az eljárás és mindhármukat vád alá helyezte az ügyészség. Szikorát és Gált két hónapi börtönre ítélték, míg a tisztviselőt felmentették a vád alól. A törvényszék ítéletét most megerősítette a tábla is.

Gyermekkoosik rend-Hegedüsnel,
kivüli nagy választékban ARADON.

— Elitették az aradi kulturpalotai igazgató szöllőjének tolvaját. Az aradi törvényszék ma délután Jónes Lajos gyoroki lakost, aki dr. Nichi Lázár aradi kulturpalotai igazgató gyoroki villájába betört és onnan több értékes holmit lopott, 3 évi börtönre, Bogdandi János gyoroki lakost pedig orgazdasággért 6 havi börtönre ítélte.

— Felmentettek egy járásbírósi hivatalnokot az erőszak vádjától. Morariu György járásbírósi tisztviselő állott ma az aradi törvényszék előtt. Morariut azzal vádolták, hogy egy asszonyon hivatalos helyiségében erőszakot akart elkövetni. A törvényszék azonban, miután a vádat nem sikerült bebizonyítani, Morariut bizonyítékok hiányában felmentette a vád alól.

Szép, finom, olcsó!

fehérneműk

Ruttkay & Botye cégnél

vászonáru üzlet.

Arad, megyeházával szemben.

— Bomba a konzervdobozban — április elseje. Berlinből jelentik: A városháza főbejárójában ma hajnalban pokolgépet találtak. A pokolgép be volt csomagolva: konzervdobozokban volt a robbanóanyag, amely gyújtószinórral volt ellátva. A városháza egyik tisztviselője fedezte fel. A rendőrség erélyes nyomozást indított. Tűzészeti tábornokok és törzstisztek jöttek ki a bomba megvizsgálására. Mikor a pokolgépet nagy óvatossággal felbontották, megállapították, hogy egy ártatlan ébresztőóra van benne és néhány üres, rozsdás konzervdoboz. Az egyik dobozban levelet találtak: „Április elseje.”

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok

használik a dr. Földes-féle Ferrol Vastáplékort. Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

— Érdekes repülőbaleset. Rómából jelentik: A ciampinói repülőterületen sajtósági baleset történt. Egy repülőgép műszeresze épen rendelkezésbe a gépet és a szokásos előkészítés után a földről lassan indulásra állította be, majd hamar félreugorva előle, be akart szállni. Véletlenül azor an kabátja a gázcsapba akadt, azt fölnyitotta és a repülőgép vezető nélkül hirtelen magasba emelkedett. Száz méternyi magasban elrepült a közelben levő laktanya felett és azután a szél visszavitte a repülőgépet fölé, ahol egyszerre lezuhant, fellángolt, teljesen elégett.

Nyolc nap múlva megtörténik a kormány átszervezése.

A Popovici-kérdés egyelőre lekerül a napirendről.

Bucurestiből jelentik: A Facla értesülése szerint nyolc nap múlva megtörténik a kormány átszervezése. Joamitescu, a lemondott és jelenleg külföldön duzzogó volt belügyi államtitár, a munkaügyi tárcát veszi át a lap szerint, Raducanu jelenlegi munkaügyi miniszter a közlekedésügyi tárca élére kerülne, Pan Halina eddigi közlekedésügyi miniszter

pedig mint tárcanélküli miniszter és Besszarábia képviselője, továbbra is megmaradna a kabinetben. A lap úgy értesült, hogy a Popovici kérdés most sem nyer megoldást és Manu egyelőre le is tett arról a tervéről, hogy a volt pénzügyminiszter visszahozza a kormányba.

— Az államépítészeti hivatal mérnökei átveszi a megye. Megirtuk, hogy január 1-ével megszűnt az aradi államépítészeti hivatal és vezetőit, Bartos J. és Gergely Lajos főmérnököket Bucurestibe helyezték. A két főmérnök azonban még nem foglalta el új állását és könnyen lehetséges, hogy nem is mennek el Aradról. Legközelebb dönt ugyanis a megyei tanács arról, hogy kiírja-e a pályázatot a két megyei mérnöki állásra, vagy pedig felkéri Bartos és Gergely főmérnököket, lépjenek át a megye szolgálatába és mondjanak le állásukról. Megyei körökből nyert információink szerint az utóbbi fog megtörténni, miután a két főmérnök oly módon vezette a megyei műszaki ügyeket, amely a megye vezetőségének teljes megelégedését váltotta ki.

— Az aradi Jézus-Szive Szövetség Ifjúsága által rendezett Szent József-ünnepély március 30-án nagy sikerrel és nagy közönség előtt játszódott le a Minorita-palotában lévő saját helyiségében. P. Máhig Berárd lelkiatya bevezető szavai nyitották meg az előadást. A háromszólamú énekkar, Horváth Miklós vezetése alatt, nagy előhaladásáról tett tanúságot. Nacsa György Szent József életéről mondott el részleteket. Bugyi László és Kabók Lajos szavai után dr. Lakatos Ottó plébános tartott nagy beszédet az egyesületbe tömörült ifjúságnak. Az egyes számok előtt Brassay Arisztid konferált szellemesen. Az előadást Stefan Andor rendezte.

— Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleményel. Értesítjük az összes érdekelt nyugdíjas tagjainkat, kik utazásra szóló arcképes igazolványokkal rendelkeznek, hogy a f. évi március 31-én lejárt arcképes igazolványok érvényessége meghosszabbítva nem lett, ebből kifolyólag ezen arcképes igazolványokkal utazni nem lehet, még akkor sem, ha az illető szabadjegy birtokában van. Csak az újonnan kiállítandó arcképes igazolványok használhatók. Ezek kiállítása folyamatban van, melyeknek kiosztásáról hirlap utján fogjuk tagjainkat értesíteni. Együttal közzhírré tesszük, hogy a pénzügyigazgatóságnál fizetett nyugdíjasok április havi nyugdíjleltményeiket 3-ikától kezdődőleg alfabetikus sorrendben vehetik fel. — 3-án: A, B, C, D kezdőbetűsek, 4-én az E, F, G, H; 5-én I, J, K, L, M, N; 7-én N, O, P, R; 8-án S, T, U, V, Z. — Tudatjuk Budris Ávrám 2070 lejt Petrosan (Petrozsény), Grosz Antal 5775 lejt Ujaradon, Békési Andrei 5742 lejt Ujaradon, Micu Ioan 3850 lejt Orestie (Szászváros), Popa Ioan 3850 lejt Alba-Iulia, Tóth Nicolai 5775 lejt Alba-Iulia állomáson nyugdíjnyelvecskéikkel vegyék fel. Az elnökség.

— Kazánvizsgálat. Az aradi kazánszövetség, mely eddig csak stabil- és lokomobilkazánok vizsgálatával volt megbízva, e napokban felhatalmazást kapott a kereskedelmi és iparügyi minisztertől, hogy ezentúl a magántulajdon képező mozdonyoknál is az előirt hatósági kazánvizsgálatokat tartsák meg. Most már nem szükséges emiatt Bucurestiehez fordulni, hanem a mozdonyvizsgálatot az aradi kazánszövetségnek kell bejelenteni.

— Ma megjelent a Der Deutsche Rundfunk legújabb száma a következő tartalommal: Szalmakalapok és hamis homlokok. Jön az állatkerti rádióleadó. Modern leadóállomások. Erélyes harc a rádiózavarók ellen. Andersen-hét a dán rádióban. A távolbalátás. Technikai újítások, valamint számos érdekes cikk, névös illusztráció és az összes leadóállomások március 30-tól április 5-ig szóló részletes műsora.

Mozi.

Az »Orgonavirágzás« sajtó-bemutatója.

Háborus hangos film... A világháború írgalmatlan öldökléseinek, dulakodásainak szépen felépített reminiscenciája.

A francia hadszíntéren harcol az angol hadsereg egyik hős repülőreája. Két fiatal pilótatiszt, elválaszthatatlan jóbarátok egy rajban szállnak fel az ellenséges állások kikutatására. Az angol repülők bravuros vitézsége, a légi harcok, összeütközések, a rommá lőtt városok, falvak lakosságának gyors menekülése és más

idegekbe markoló jelenetek színezik két lény szerelmes vonzódásának tragikus epizódokban hővelkedő történetét. Gary Cooper, egy repülőszázados alakításában kitűnő, aki büszke angol főúri család gyermeke s mély vonzalmat érez Jeannine iránt. Jeannine egy francia parasztleány szerepét Colleen Moore játsza. A naiv és ártatlan lélek minden szentimentalizmusát beleviszi ebbe a nagyon hálás és hangulatos szerepbe. Előttünk folyik le minden szépséges borzalmaságában a légiháború. Zuhannak le a repülőgépek. Egyszer egy német, egyszer angol. A leány, mielőtt elbucszott a kapitánytól, úgy érezte, hogy sohasem fognak többé találkozni. Lentől reszketve figyeli Jeannine a légi harcot és látja, hogy szerelmesének gépe is áldozatul esik a borzalmas csatának. Izgalmas, könnyes jelenetek következnek. Elszállítják a lezuhanó kapitány öszszetört testét. A leány végigéli az aggódo, szenvedő szerelmes minden mártírúját. Reménykedik. De az utolsó pillanatban reményét szerte foszlanak: a kapitány édesapja azt közli vele, hogy fia meghalt. A leány bekiild a kórházba egy csokor orgonát; ez volt a kapitány kedvenc virága. A csokorba beleköt minden fájdalmát és megtört lelkét. De a kapitány él; életet ad neki és öntudatot az illatos orgona, újból egymásra találják és örökre egymásé lesznek. A film szépen kiépített meseszövege gondos és művészi rendezésben került előadásra. Meg kell említenünk azokat a melódiaikat, amelyen harmonikus festik alá a filmjáték hangulatának változatait.

Feltűnéstkelto politikai letartóztatás Zimonyban.

Belgrádból jelentik: Feltűnést kelto politikai letartóztatás történt Zimonyban. Lakásán letartóztatták Sekula Drojovics dr.-t. Ismert montenegrói politikust, volt háború előtti montenegrói igazságügyminisztert, a horvát parasztpárt alelnökét, Radics egykori bizalmasát.

A letartóztatást a belügyminisztérium rendelkezésére eszközölték s Drojovicsot Szokobanjába vitték, ahol internálták. Előzőleg lakásán házkutatást tartottak, a letartóztatás indokául egyelőre semmi közelebbit nem közöltek s így az ok magyarázatát többféleképen kombinálják.

Königsdorff gróf, Kassel volt rendőrfőnöke éveken át csalásból és lopásból élt.

Csalás és lopás miatt letartóztatták néhai Hertzka Tivadarnak, a Wiener Allgemeine Zeitung és a budapesti Friss Ujság alapítójának leányát és vejét.

(Berlin, április 1.) A berlini lapok csak néhány sorban emlékeztek meg Königsdorff Eberhard grófnak és feleségének letartóztatásáról. A letartóztatás mintegy 60 rendbeli csalás és lopás miatt történt. A jelenleg 65 éves Königsdorff Eberhard gróf a német birodalom egyik legelőkelőbb arisztokrata családjából származik és éveken át Kassel rendőrfőnöke volt.

Felesége, Elsa grófnő, aki jelenleg 56 éves, néhai Hertzka Tivadarnak, a nagynevű nemzetgazdának leánya és így magyar származású. Hertzka Tivadar ugyanis 1842-ben Pesten született. Tanulmányait részben Pesten, részben Bécsben végezte és 1872-ben a bécsi „Neue Freie Presse“ társszerkesztője lett. Néhány év múlva azonban politikai okokból összekülönbözött a lapkiadóval és megalapította a „Wiener Allgemeine Zeitung“-ot. Ez az ujság annak idején valószínű forradalmat jelentett az osztrák főváros hírlapirodalmában. Naponta háromszor jelent meg bő közzgazdasági rovatval. — Hertzka kiválása után azonban a reggeli s déli kiadások megszűntek és ma a „Wiener Allgemeine Zeitung“ már csupán délután jelenik

meg „6 Uhr-Blatt“ címmel.

Egyidőben a budapesti sajtóban is igen intenzív működést fejtett ki Hertzka Tivadar és a többek között megalapította az első kimondott néplapot, a budapesti „Friss Ujság“ ot, amely ma is egyik legnagyobb példányszámban megjelenő orgonuma a magyar naplósajtónak. Számos nagy feltűnést kelto nemzetgazdasági könyvet is írt, közöttük a „Freiland“ című utopisztikus munkát, amelynek hatása alatt 1894-ben egy 154 személyből álló társaság ment Afrikába, hogy ott Hertzka szociális reformterveit megvalósítsák. Az angolok azonban a kísérletet megghiúsították.

A megboldogult Hertzka Tivadar leánya és veje az utolsó esztendőikben kizárólag tárogatásokból élt. Ennek ellenére olyan életmódot folytattak, mintha örösi vagyornal rendelkeznének. Ha hitelezők erőlyesen léptek fel, úgy előkelő rokonságukra és barátaikra hivatkozva valósággal terrorizálták őket. Azok, akiket Königsdorff gróf és felesége hecsaptak nem is mertek feljelentést tenni, a feljelentések lavináját azok indították meg, akiktől az idős házaspár értéktárgyakat lopott.

A letartóztatás után a berlini rendőrség házkutatást tartott a grófi pár lakásában, amely példátlanul piszkos, szinte leírhatatlan állapotban van.

Irodalom és művészet

Pataky Sándor kiállítása

a Kulturpalotában.

Mindössze öt olajfestményt állított ki az idén Pataky, a többi akvarell. Derűs hangulat jellemzi az egész kiállítási anyagot, napos, levegős tájak, érdekes székely parasztházak, tarka festői népviseletek váltják fel egymást a képeken, és a művész esetje valóban hiú adja vissza az ezer színben tündöklő természetet. Pataky a népek alapos ismerője és ez meg is látszik csoportképein. A „Piaci csoport”, a „Templom előtt”, a „Szónvegések” című képeinek alakjai élnek és lélegznek, szinte nem is lehetnének hűvöbék. A „Hunyadi udvar”, „Csángó ucca”, a „Székely házak” akvarellek csodásan szépen tárják elénk a falu romantikáját, különösen a „Hunyadi udvar” színkeverése ragadja meg a figyelmet. Ez a művész egyik legszebb akvarelljének mondható. Az „Őszi tölgyek” és a „Hervadó táj” borus hangulata éppen úgy elragad, mint a „Harmatos reggel” kifejezésteljes derűje. Őszi hangulatu tájképeiről külön tanulmányt kellene írni. A vörösbejárt tölgyfalevelek szinte tükröképei a haldokló természetnek, amelynek siratószónyaül a komoran felhőzött ég szegődik. O'alképei közül főképpen a „Nádas partján” című ragadja meg a figyelmet érdekes színeivel és tökéletes kidolgozásával. Tul minden „kzms”-on, le kell szögezni hogy Pataky Sándor — akinek nevét felesleges dicsérőjelzőkkel habozni, mert mindenki ismeri — avatott ismerője a székely és marosmenti vidékek minden szépségének és ezt a sok szépséget, egy művészi lélek egyéni impresszióival gazdagítva nyújtja át nekünk. A kiállításnak sok látogatója van, ami természetesen is vehető a duó, valóban művészi élményt nyújtó anyag láttára. (M.)

* **Budapesti színházak heti műsora.** Budanestről jelentik: A budapesti színházak e heti műsora a következő: **Vigszínház.** Szerda és Pénteken: Grand Hotel. Csütörtök: Takáts Alice, Szombat: Ma este vagy soha! (először) Vasárnap délután: Két lány az uccán. Este: Ma este vagy soha! — **Magyar Színház.** Szerda: Volpone. Csütörtök: Armány és szerelem. Péntek: Ónagysága kimenője (először). Szombat, vasárnap este: Ónagysága kimenője. Vasárnap délután: Hamlet. **Bélvárosi Színház.** Szerda: Piroška (először). Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este: Fruska. Vasárnap délelőtt: Thoman Mária és Ketner Lajos szonáta-matinéja. Hétfő: Fruska. **Városi Színház.** Szombat, vasárnap este: Halványsárga rózsák. Szerda: Armány és szerelem. Csütörtök: I. Parasztszerelem. II. Hangverseny (Németh Mária vendégjátéka). Péntek: Carmen. Vasárnap délután: Pillangókisasszony — **Király Színház.** Egész héten minden este és vasárnap délután: Viktória. — **Fővárosi Művész Színház.** Szerda, csütörtök, vasárnap délután: A csunya lány. Péntek: Huszárfogás (először). Szombat, vasárnap este: Huszárfogás. — **Új Színház.** Kedd, Péntek: Szegény angolok. Szerda, szombat, vasárnap este: A népbiztos. Csütörtök, vasárnap délután: Béla, aki 26 éves. — **Andrássy-utcai Színház.** Bajor Gizi, Somlay Artur, Uray Tivadar, Vaszary Piroška, Békéti László, Peti, Kökény, Radó, stb. felléptével. A nagyságos asszony álmodik. A legújabb divat. Braun ki lesz csapva. Sötét pont. Kiadó lakás. Békeffi konferál. — **Terézkörúti Színház.** Honthy Hanna, Salamon Béla, Rajna Alice, Dayka Margit Boross Géza, Gárdonyi Lajos, Herczeg Jenő: Pesti kereskedők 1930. A nagy pör. A többség. Expresszlevél. Mennyit kerestünk Hágában. A frakk. Cselédke. Comedie dell'Arte. Szin... ész... nő... Nagy Endre, Salamon Béla, Rajna Alice, Boross Géza, Gárdonyi Lajos, Herczeg Jenő; Az antenna-betyár; Az utolsó éjszaka Ártatlan József, Gandhi elindul. **Royal Orfeum:** Szerdától kezdve: Diane Loyal. 3 Santonas. Kiatt and Partner. Illusztrált jazz-kvartett, Henry Saturn, Gallai & Co. Sisters Mignon, Sugar Flóri, Érczkövy, Sárossy, Rótkó. — **Bethlen-téri Színház.** Egész héten mindennap: Márciusi műsor. Mákvirág Fogat fogért. Áldott rossz ember. Mi van eladó? Papagáj-kör. III. em. 24. Magánszámok, tréfák, stb.

* A „Krisztus” c. nagyhatású bibliai drámából nagyban folynak a próbák. A száznál több szereplő minden este 7 órakor pontosan megjelenik a Városi színházban és nagy lelkesedéssel és ügyeszetettel fáradozik azon, hogy a szombati és vasárnapi előadásra a legtökéletesebbet nyújtsa a közönségnek. A szereplők lelkesedését fokozza az a tény, hogy nemcsak a városban, de a környékbeli összes községekben a legnehezebb érdeklődés mutatkozik az előadás iránt. Jegyek Hartmann Kálmán ékszerész közérdeklődésben kaphatók.

Tizenöt százalékkal több adót fizet Arad, mint tavaly.

A részvénytársaságok adójának megállapítását május 11-én kezdik meg.

(Arad, április 1.) Az adókövető bizottságok tegnap befejezték működésüket. Két hónapon keresztül folyt az adókövetések. Az első időben országsszerte tiltakozott a közvélemény, mert az egyes követőbizottságok a legkíméletlenebb adórendszert állapították meg és nem voltak tekintettel a nehéz gazdasági helyzetre. Nemcsak hogy nem szállították le a különben is túlságosan magas megállapított adóalapot, hanem azt még lényegesen felemelték. Az aradi adókövető bizottságok működése ellen is az első napokban számtalan panasz érkezett, később azonban az általános tiltakozás eredményeként a bizottságok is méltányosabb elbánásban részesítették az adófi-

zetőket, azonban így is több mint 15 százalékkal növekedett az aradi adófizetők adóalapja az elmúlt évhez viszonyítva.

Tegnap azután végleg befejezték az adókövetéseket és most már csak a részvénytársaságok vannak hátra.

A részvénytársaságok április 30-áig adhatják be vallomásaikat és május 11-én kezdik meg a részvénytársaságok adójának a megállapítását.

A részvénytársaságok adóügye az egyes számú speciális adókövető bizottság elé kerül, amelynek Neagota sefcontrol az elnöke.

Nem borotválkoznak a makói gazdák, amíg a kormány el nem helyezi a hagymájukat.

Különös sztrájk a rothadó hagyma miatt. Hosszúra fog nőni a makóiak szakállja.

(Arad, április 1.) A „Kecskeméti Lapok”-ban józsu cikket olvasunk a makói gazdák hagymaháborújáról. A cikk szerint a makói gazdák, akik főleg hagymatermeléssel foglalkoznak, katasztrófális veszteséget szenvedtek a nagy hagymakrach miatt. Makón egyre nagyobb szomorúsággal, sőt elkéséredéssel figyelik az idő korai kitavasodását, mert már semmi reményük sincs arra, hogy azt a több mint 2000 vagon hagymát, ami a tavalyi termésből visszamaradt, eladják. Ha csak valami csoda nem történik,

a romlani kezdő, csirázó hagymát az utolsó darabig a Marosba kell önteni.

A hagymakrach következtében a makói földek ára is óriási arányban zuhan és a földhaszon-

bérek is 25—30 százalékkal estek.

A gazdák nem tudják fizetni adójukat és a legszükségesebb élelmiszerek hiányában tengődnek. A napokban gazdaggyűlést tartottak a hagymatermelők, ahol különös, nem mindennapi elhatározásra jutottak. Kimondták, hogy

demonstrációként mindaddig nem fognak borotválkozni, amíg a kormány segítségükre nem jön

és megfelelő intézkedést nem tesz a hatalmas, nagyértékű hagymakészlet értékesítésére.

Gazdasági körökben ezt a furcsa határozatot azzal a megjegyzéssel kísérik, hogy a jó makóiaknak valószínűleg jó hosszúra fog nőni a szakálluk, amíg ezt a kormányintézkedést kívárvják.

* **Pataky Sándor képkiallitása.** Vasárnap

nyílt meg a Kulturpalota kistermében nagy közönség jelenlétében Pataky Sándor képkiallitása. Közel 300 ember gyönyörködött a szebb-nél-szebb képekben. Az aquarelek finom könnyedsége, témáinak változatossága, színeinek mélysége, bravuros technikai készsége a legnagyobb elismerést váltotta ki. A kiállítás azóta is állandó nagy látogatottságnak örvend, s a vásárlás is megindult. A tárlat sikere előreláthatólag igen nagy lesz.

* **Irodalmi estély az Iparos Kulturházban.**

Ma este kilenc órai kezdettel tartja meg igen érdekesnek ígérkező irodalmi estélyét Olosz Lajos dr., az ismert ügyvéd-költő. Az előadást, amelynek címe: „Erdély újabb irodalma”, az aradi iparosok szabadegyeteme kulturális előadássorozatának keretében tartja Olosz dr., akinek aradi szereplése iránt óriási az érdeklődés. Az Iparos Kulturház tágas nagyterme előreláthatólag szűknek fog bizonyulni, mert az irodalmi estély iránt nemcsak az iparosság, hanem a város egész művelt közönsége érdeklődik.

* **Megsegített az árvák istene.** A Színházi Élet új száma közli Papsz Mária, az ideai Miss Magyarország esküvőjét és nyilatkozatát. Amint tudvalevő, Papsz Mária a Színházi Élettől kapott kelengyélét a Nyukosz árváknak adta és most boldogan mondja: „Megsegített az árvák istene”. A lap új számában gyönyörű képeket hoz Anna May Wong budapesti látogatásáról.

Április 1-én

új előfizetést nyitottunk

az „Aradi Közlöny”-re

Kérjük azokat az előfizetőket, akiknek előfizetése lejárt, vagy hátralékban vannak, hogy sürgősen ujtsák meg előfizetésüket, illetve egyenlitsék ki tartozásukat, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Csak a szegényeket védi az új lakbértörvény.

A javaslat szerint az évi százezer lejen felüli jövedelmű bérlők lakása szabad forgalom tárgyát képezi.

Bucurestiből jelentik: Az új lakbérleti törvénytervezet a közeli napokban kerül a minisztertanács elé. A legfelsőbb törvényhozó bizottsághoz még nem érkezett el a javaslat, a mely jelenleg Voicu Nitescu igazságügyminiszternél fekszik tanulmányozás céljából. — A „Lupta” értesülése szerint a javaslaton újabb módosítást eszközölnek. A tervezet két évre hosszabbítja meg a bérleti szerződéseket. Abban az esetben, ha az építkezések elősegítésére létesítendő Autonom Pénztár előbb kezd meg az építkezéseket, úgy a kétéves meghosszabbítást visszavonják. A visszavonás azonban semmiképpen sem érinti a köztisztviselőket és nyugdíjasokat.

Ami a magánbérlőket illeti, a javaslat csak a szegényeket védi meg, amennyiben a kedvezmény csupán azokra vonatkozik, akiknek évi jövedelmük nem éri el a százezer lejt. — **Azok a bérlők, akiknek az évi jövedelmük meghaladja a százezer lejt, nem részesülnek védelemben és lakásuk szabad forgalom tárgya lesz.** A javaslat azonban nem tekinthető véglegesnek, miután Maniu Gyula miniszterelnök még nem mondta ki a döntő szót a tervezet rendelkezéseire nézve.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

A Morgan-csoport 6—7 milliárdot akar beruházni a romániai

Nem emeli a telefon- és táviró-tarifát.

telefonhálózat ujjáépítésébe.

Az Electrical Company ajánlata.

Bucurestiből jelentik: A „Dămneata” értesítése szerint a liberális párt végrehajtó bizottsága tegnap állást foglalt a telefon és a táviró koncesszionálása ellen. A liberális párt magatartása csak elvi volt, mert mostanáig még nem vitatta meg az ajánlat feltételeit, amelyeket a kormány hajlandónak látszik elfogadni.

A Morgan-csoporthoz tartozó Electrical Company ajánlatáról van szó. Ez a csoport magához ragadta Németország számos nagy villamossági vállalatát és néhány hónappal ezelőtt megvette a berlini A. E. G.-t is. Óriási tőkével és a világ legnagyobb villamossági gyárával rendelkezik az Electric Company és piacot keres termékei számára, még akkor is, ha csak mérsékelt jövedelmességre számíthat. A Morgan-féle bankárterület fontossága garantálja természetesen ennek az ajánlatnak kétségtelen komolyságát.

Ha a Morgan-csoporttal a megállapodás létrejön, akkor Morganék kétmilliárd lejt jegyeznek a mezőgazdasági hitelintézet alaptőkéjéből. Így a mezőgazdasági hitelintézet, amely azon az úton van, hogy megalakuljon, képes lesz megfelelni annak a célnak, amelyre alapították. Ezt a két-

milliárdos kölcsönt hosszú lejáratra adnak, szerény kamattal.

A szerződés feltételeire nézve a „Dămneata” a következőket tudta meg: A Morgan-csoport kötelezi magát, hogy a telefon jelenlegi előfizetési díját és általában a telefon- és táviródíjakat nem növeli. Egy év alatt valamennyi külföldi hálózatmal meg lesz az összeköttetés, földalatti kábelvezetékek révén. Így aztán lehetővé válik a beszélgetés bármely évszakban és ugyanakkor Bucuresti beszélhet bármelyik fővárossal, még Londonnal is.

A társulat kötelezi magát, hogy három éven belül Romániának valamennyi községében telefonállomást rendez be, még akkor is, ha a községben csak egyetlen egy telefonelőfizető akadna. A jelenlegi használt anyagot, amely megakadályozza a telefon normális működését, ki fogja cserélni az Electrical Company. Mindezzel a munkával hat-hét milliárd lej beruházás jár, ami sok munkást juttatna kenyérhez. Állítólag a régens tanács is méltányolja ezt és valószínű, hogy a terv, egyes ellenzéki körök kifogásai dacára is — valósággá válik.

KÖZGAZDASÁG.

Módosítják az adótörvényt.

Az adóztatás megkönnyítése céljából tíz kategóriába osztják az iparosokat és kereskedőket. — Tizenöt százalékkal kell emelni az állam adójövedelmét.

Bucurestiből jelentik: Emlékeztetés, hogy a Sfatul Negustoresc gyűlése után Mirto ipariügyi miniszter kezdeményezésére tárgyalások indultak meg az ország kereskedelmi kamaráinak szövetsége és a kereskedelmi kormányzat között az új adóztatásra vonatkozólag. A kamarák szövetségének elnöke: Manoilescu nemrégiben memorandumot nyújtott be a kereskedelemügyi minisztériumnak, amelyben azt ajánlotta, hogy a jövedelem arányában 12 kategóriába osszák a kereskedőket

és iparosokat. A Sfatul Negustoresc ezzel szemben 7 kategóriát ajánlott, míg végül is 10 kategóriában állapodtak meg. Eszerint az adókulcsot olyan arányban fogják megszabni, hogy az állam jövedelme az 1928. év adóinál 15 százalékkal magasabb legyen. A megegyezést tegnap aláírták és Madgearu elterjesztették, aki minisztertanács elé viszi az ügyet. A minisztertanács minden bizonnyal elfogadja a javaslatot és így ilyen értelemben fogják módosítani az adótörvényt.

A CFR. leszállítja a vasuti tarifát.

Propagandahivatalt létesít a vasutvezérgazgatóság. — Megsemmisítik a menetjegyirodák jegyeladási koncesszióját.

Bucurestiből jelentik: A vasuti vezérgazgatóság elhatározta, hogy propagandahivatalt létesít, amely a külföldön hirdeményeket, brosúrákat, színes plakátokat és röpcédulákat terjeszt el a romániai idegenforgalom emelése érdekében. A hivatalok létesítésével egyidejűleg megsemmisítik az egyes menetjegyirodákknak adott koncessziót a vasuti jegyek eladására, miután ezt a propagandahivatal veszi át. A vasuti bizottság ma ülést tartott Stan Vidrihin vezérgazgató elnökletével és elhatározta azt is, hogy módosítja a vasuti tarifát és leszállítja a díjakat, úgy a személy-, mint a teherszállításnál.

= **Helyi váltóárak.** Valuta K: Budapest Lej 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. — Devizák: Budapest Lej 29.50, Bécs 23.74, Berlin 40.15, Zürich 32.61, Páris 6.63, Prága 5.00, New-York 168.25, Milánó 8.84, London 817.50, Belgrád 2.98.

= **Manoilescu fontos közgazdasági ügyben Párisba utazott.** Bucurestiből jelentik: A Lupta cáfolja azt a hírt, mintha Manoilescu, a kamarák szövetségének elnöke politikai ügyek miatt ment volna Párisba. A lap megállapítja, hogy Manoilescu kizárólag a kereskedelmi és iparkamarák tevékenysége folytán utazott a francia fővárosba, ahol fontos tárgyalásokat folytat az ottani kereskedelmi és ipari körökkel.

= **A pénzügyminiszterium kifizeti az állam adósságait.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium ma megkezdte az 1916—20. évi terjedő állami adósságok hátralékainak kifizetését.

= **Teodorescu szállészeti vezérgazgató előadása.** Vasárnap délután fél négy órakor Gyorokon a mozi termében előadást fog tartani I. C. Teodorescu, a földművelésügyi miniszterium szállészeti osztályának vezérgazgatója. Teodorescu vezérgazgató vasárnapi előadásának témáját a szálló- és börttermelés aktuális problémái, állapota, az akart krízisből való kibontakozás lehetőségei és más, idevágó fontos közgazdasági kérdések képezik. Szállósgazdálkodókban nagy érdeklődéssel tekintenek a vezérgazgató előadása elé, aki vitett képekkel illusztrálja fejtegetéseit. Teodorescu vezérgazgató, aki az ország egyik legismertebb szakembere, gyakran megmutatta, hogy az arad-hegyaljai szállótenmelők ügyét a szíven viseli. A délután fél háromkor induló hegyaljai villamosvasuton utazhatnak ki Gyorokra mind azok, akik Teodorescu vezérgazgató előadásán jelen akarnak lenni.

= **Az aradi adófelebbezési bizottság munkája.** Az adókievetési bizottságok határozatait ellen tömegesen érkeznek a felebbezések és naponta többszáz aradi adófizető él panasszal a túlságosan magasra srófoló adó miatt. Az adófelebbezési bizottság naponként 30—40 felebbezést tárgyal le és igen sok esetben kénytelen volt az adóalapot leszállítani, mert meggyőződtek a bizottság tagjai arról, hogy tényleg túlságosan magasra emelték az adóalapokat. Tegnap és ma a felebbezési bizottság az aradi bérkocsisok felebbezésével foglalkozott. A bérkocsisok arra hivatkoztak, hogy az autótaxik elszaporodása következtében mondhatni hétről-hétre csökken a jövedelmük. A bizottság belátva azt, hogy a bérkocsisok adó-

jának megállapítása tényleg igazságtalan volt és jelentékenyen leszállította valamennyinek az adóalapját. A felebbezési bizottsággal egyidejűleg működik Aradon a forgalmadó-kivető bizottság is és azoknak az adófizetőknek állapították meg a forgalmadókat, akik azt más-más helyen fizetik.

= **A részvénytársaságok alaptőkeemelése és az adóalap.** Ma rendelet érkezett Bucurestiből a pénzügyigazgatóságra, amiben értesítik, hogy azok a részvénytársaságok, amelyek vesztéseik következtében leszállították alaptőkéjüket, később azonban újból fel akarják azt emelni, épen annyi állami illetéket tartoznak fizetni a tranzakció után, mintha teljesen új alaptőkeemelést lenne. A részvénytársaságok ebben az esetben 1.32 százalékot, a szövetkezetek és közkereseti társaságok pedig 2.64 százalékot tartoznak az alaptőke után fizetni illetékként.

= **A politikai izgalomban bővelkedő legutóbbi napok igen érdekes közgazdasági eseményeket hoztak, amelyekről részletesen számol be a Consum március 30-iki legújabb száma.** A pénzügyvilág, a nagyipar és a kereskedelem összes most folyó tranzakcióit közül egyik legerősebb esemény a Köztisztviselők Bankjának huszmilliárd lejes tranzakciója. Az európai relációkban is vezetőhelyen álló Ofa-konzern újabb romániai terjeszkedéséről, újabb nagy elektrifikálási tranzakciókról és ipari alapításokról. Az Industria Sarmei április 6-iki jubiláris ünnepségéről. Krausz Simon budapesti bankár bucuresti-i tárgyalásáról és újabb banküzioiról ad pontos információkat a Consum legújabb száma. Kiadóhivatal: Consum, Cluj, Str. Iuliu Maniu 8.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Ügyfelem, Zeiner Imre megvette a Bloch Károly tulajdonát képező, Bul. Reg. Maria 26. sz. a. drogeriát. Felkérem a hitelezőket, hogy követeléseiket 3 nap alatt iródamban (Str. Unirei 14. sz. a., Ortutay-palota) jelentésük be, miután ellenkező esetben követeléseik nem lesznek tekintetbe véve. Arad, 1930. ápr. hé 1. Dr. Zeiner Gusztáv ügyvéd.

Hírtesítés!

Van szerenésém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a Vojtek és Weisz drogueriából kiléptem és megvettem a **volt HANZU-féle drogueriát**, melyet ezentul saját nevem alatt fogok tovább vezetni. Aruraktáramat felszereltem mindenemű francia, angol és más belföldi ujdonságokkal.

Főtörökvésem odairányul, hogy nb. vásárlóközönségemet olesó és jóárukkal, pontos és figyelmes kiszolgálással teljes megelégedésért kiérdemeljem.

Minden vételkényszer nélküli nb. látogatását kérve vagyok teljes tisztelettel

Zeiner Imre

1886

okl. droguista.

Értesítés!

Ezton hozom a n. é. tisztelt hölgyközönség tudomására, hogy a „Splendid” cégtől barátságos uton kilétem és

„Probitás”

néven, a Pieta Luther t. sz. alatt, fűzőszalont nyitottam. A tisztelt hölgyközönség szives pártfogását kérem, kiváló tisztelettel: **Kényi Mátyasné,** szül. Szabó Kato.

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetünket nyilvánítjuk mind azoknak, akik felejtethetlen

István

füntk temetésén megjelentek és fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Különösen köszönjük a Gutenberg-Dalkör részvételt, ugyszintén a szociáldemokrata párt, a Vas-és Fém munkások Szakszervezete, az Unirea Sportegylet és a Hendi-műhely személyreztetett koszorúit, valamint a koszorúspárok megjelentését.

Arad, 1930. április 1-én.

A gyászoló Szabó-család.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, április 2.

Bucuresti 17. Rádiózenekar. 18.15. Zieher: „Csavargók“ — ábránd. 18.45. Rádiózenekar. 20. Román zene gramofonon. 21. Metzner hegedűművész játéka 21.55. Cretoiu, a román Opera hősnőjének dalestje. 22.20. Hertz zongoraművész játéka. — Berlin 17.30. Szórakoztató zene. 19.30. Bismarck-adomák 20.05. Szórakoztató zene. 21.35. Basilides Mária dal- és áriaestje. Belgrad. 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 21. Dán dalok. 21.30. A Szimics-zenekar játéka. 22.45. Nemzeti dalok 23.15. Szállodai zene. — Hamburg. 21. Scheriff: „Az ut vége“ című szindarabja. — Königs wusterhausen. 13—15. Gramofon. 15.45. Hűvelyk Matyi szindarab Andersen emlékezetére. 21. München. — Stockholm 21. D'Albert „Hegyek alján“ című operája a királyi színházból. Utána: Táncczene. — Wien. 12. A Cerdá-zenekar délelőtti zenéje. 16.30. A Geiger-zenekar délutáni játéka. 21. Tarka-est. Utána a Pauscher-zenekar szórakoztató és táncczenéje — Budapest. 10.15. Balalajka zenekar. 1.05. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 5.10. Török Sándor novellái. 6.25. Zenekari hangverseny. 7.25. Olasz nyelvoktatás. 8.35. Gyorsíróverseny a rádióban (Szlabey Géza). 9.15. Szírműködés a Stúdióban. „Macbeth“. Shakespeare tragédiája 5 felvonásban.

CSÜTÖRTÖK, április 3.

Becht. 19. Dalok. 20.30. Karének. 21.30. Pataky Hubert: „Álomszerelmem“ című zenedráma. Belgrad. 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 18.30. Rádiónégyes. 19. Kávéházi zene. 21. Opera Ljubljánából. 23.15. Rádiónégyes. Utána: Kávéházi zene. — Krakow. 17.15. Gramofon. 1. Vendéglői zene. — Lelőzig. 17.30. Rádiózenekar. 20.40. Citerazene. 21.30. Pataky Hubert: „Álomszerelmem“ című egyfelvonásos operája. London-Regional. 19.15. Táncczene. 21. Könnyű zene. 22. A királyi filharmonikus társaság hangversenye a Queen's-Hallból. Arányi Jelli hegedűművész közreműködésével. 23.15. A filharmonikus hangverseny folytatása. — München. 17.30. Házi trió. 18.25. Ekenbein zongoraművész játéka. 20.45. Szórakoztató zene Nürnbergből. 21.45. Bruckner VII. szimfóniája. 22.30. Basilides Mária áriaestje. — Stockholm. 20.50. Szórakoztató zene. 22.40. Hangverseny. — Stuttgart. 17. Tíz számból álló szórakoztató hangverseny Domán Sári szopránénekesnő közreműködésével. 19.35. Frankfurt. 20.05—22. Frankfurt. 22.30. A freiburgi mandolin- és gitárnyitány hangversenye. 23.45. Gramofon-táncczene. — Wien. 12. A Sülving-zenekar játéka. 16.30. A Haupt-zenekar játéka. 21. A Holzer-zenekar keringő-estje. 22.10. A Sedlak-Winkler vonósnégyes. 23.05. Wiedemann operanékes ballada-estje. Zágráb. 13.30. Gramofon. 18.15. Kávéházi zene. 20.30. Opera Ljubljánából — Zürich. 16. Házi zene. 17. Szállodai zene. 21. Heine-dalok. 21. Francia és spanyol csellóművek. — Budapest. 1.15.

Hangverseny 1.05. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.40. Hangverseny. 7.40. Angol nyelvoktatás. 8.30. A m. kir. Operaház „Turandot“ előadásának közvetítése. 11.35. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

- Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16.
 - Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.
 - Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám.
 - Juhász Gábor hiszerüzlete v. Orozy- és Dezső-ucca sark.
 - Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.
- Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közzétehető megváltoztassa. Csak válaszbeljegyzéssel ellátott kérdézőkre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfélelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

LAKÁS.

KERESEK májusra kétszobás lehetőleg fürdőszobás tiszta lakást. Ajánlatot „Jó lakás“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek 1374

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

GARZON lakásból a központban egy elegánsan butorozott különbeáratu uccai szoba elő- és fürdőszobával, kitűnő kiszolgálással, május 1-től kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1377

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÉT elsőrendű szoba, egyik butorozva, kiadó. Bulev. Carol 71. emeleten. 1385

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

UCCAI szoba-konyhás ujonnan festett lakás azonnalra is kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1386

SZÉPEN butorozott szoba konyhával kiadó. Cím volt Ferdinand-ucca 8. 1379

KIADÓ ötszobás, fürdőszobás lakás minden hozzátartozó mellékkel felszerelve május 1-re Str. Crisan 10. (Karolina-ucca) földszint jobbra. 1378

FŐTÉREN első emeleti három szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg fizetési célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADÓ 8 szoba, fürdőszoba azonnalra, esetleg májusra. Bővebbet: volt Erzsébet-körút 42., házmesternél. 34

FŐTÉREN kétszobából 26 helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FORD teher és FIAT luxusautó olcsón eladó. Wagner, Pancota. 1351

8500 LEI egy bőrgarnitúra imazsámoly, KÖNYVSZEKRÉNYEK, íróasztalok, előszobafal, hiúz és medve bőrök szőnyegnek kidolgozva, filé storeok, ágyberitők, antik órák, vitrinek, komódok, festmények, 12 személyes evőeszközök, kredencek, asztalok, székek, zongorák, hegedűk, perzsaszőnyegek, modern ebédlők, háló, uriszoba, szalon berendezések, bőrgarnitúra, paravánok, álló villanylámpa, nyest és skunksboa, besszarábiai szőnyeg, fotelok, dísz tárgyak, szekrény, gobelinek, szalon, szelenterítő stb. eladók SALGÓNÉ bizományi üzlete Str. Horia. (Széchenyi-u.) 1. Neumanpalota 1000

PANCÉLKASSA 3-as számú, kétajtós, majdnem új állapotban, eladó, volt Tökölly-tér 7., I. em. jobbra. 1376

BIEDERMAYER garnitúra, vitrinek, sublodok, szőnyegek, uriszoba, ebédlők, hálók, kézimunkák, dísz tárgyak eladók. „Ars“ bizományi üzlet Str. Eminescu 30. Ortutay-palota.

Komoly, jó butorok, amíg a készlet tart, jutányosan kapható: PAPA Y LAJOS

MEGBIZOIM részére keresek jépszekrényeket, antik szalonnákat, antik és modern ezüsttárgyakat, márkás figurális porcellánokat, antik poharakat, antik vitrineket, gyári és perzsa szőnyeget, külön butor darabokat, komplett szobaberendezéseket. Kívánatra házhoz megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neumanpalota. 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

NAGYMENNYISÉGŰ PLUPHANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ÜRES FESZÉKES HORDÓK eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 1454

ELLÁTÁS.

HIVATALNOKNÓ nagyon olcsó ellátást nyerhet uricsaládnál. Str. Mărăsești 41. 1380

INGATLAN.

INGATLAN, javítóműhelynek, garágnak megfelelő épületekkel, Erzsébet-körúton eladó vagy bérbeadó. Str. Bucur (Eötvös-ucca) 19. földszint. 1362

HÁZVÉTEL. Egy följövedelmező bérházat vennék Aradon vagy Nagyváradon a belvárosban 800—1,100,000 lejig. Ajánlatban feltüntetendő a ház leírása, milyen lakások vannak, a ház jövedelme és adó. Cím Örvös D Sibiu. Str Avram Iancu 22. Ügynökök nem díjaztatnak. 1383

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kolozsvári és tiszttől üzlet volt, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Tavaszi építkezéshez
TÉGLA
gép., kézi., turb., mindenféle méretű és cserep prima minőségben napi árban kapható
BRAUN GUSZTÁV téglagyár
Telefon: 171 — 188. 1275

Napi **20 Lej** kölcsönödj ellenében
vásárolhat kerékpárt
vagy patofont a
MOTORICA-nál
volt Ászialos Sándor-ucca 12.
Eladás egyévi részletre is. Kerékpárkölcsönzés.

„Kávékirálynál“
főzelék-konzervek
gyári áron. 68

Legszébben
fényez, mos, vasal:
Buttinger Teréz
gőzmosodája Arad, v. Batthyány-u. 35.
bent az udvarban.

Makulatura,
tiszta lappeldányok csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben
rendkívül olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HUNGARIA
Nagyszállóda
BUDAPEST,
a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

Kiadó
négy-szobás, fürdőszobás, konyhás lakás élelőkamrával és pincével május elsőjére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250